

Länsförsäkringar Gotland

Årsredovisning
2017

Innehåll

Inledning

- 3 2017 i några korta punkter
- 4 Vd har ordet

Finansiella rapporter

- 6 Förvaltningsberättelse
- 11 Femårsöversikt
- 12 Rapport över koncernens totalresultat
- 13 Resultaträkning för moderbolaget
- 14 Rapport över finansiell ställning för koncernen
- 16 Balansräkning för moderbolaget
- 18 Rapport över förändring i Eget kapital för koncernen
- 18 Rapport över förändring i Eget kapital för moderbolaget
- 19 Rapport över kassaflöden
- 20 Resultatanalys
- 21 Noter till de finansiella rapporterna
- 58 Påteckningssida
- 59 Revisionsberättelse
- 62 Företagsledning, styrelse, fullmäktige
- 63 Ordlista

Ordinarie bolagsstämma hålls fredagen
den 27 april kl 15.00 på Strand Hotel, Visby.

Hela Gotlands Hjalte

För andra året i rad delade Länsförsäkringar Gotland ut pris till Hela Gotlands Hjalte. Priset gick till familjen Lindh som räddade livet på 18-åriga Mikael Vääräs i samband med en svår bilkrasch.

2017 i några korta punkter

- Skadekostnaden i bolagets sakaffär var historiskt låg och det var främst lantbrukssegmentet som utmärkte sig, i positiv mening. Skadekostnaden i motoraffären var något högre än tidigare år men Bolaget var generellt förskonat från storskador under hela 2017.
- LF Gotland växer! Antalet medarbetare

på Länsförsäkringar Gotland har ökat under 2017 och sammanlagt anställdes 11 personer. Detta berodde delvis på att vakanta tjänster tillsattes men också på en utökning av befintliga verksamheter samt tillsättningen av en ny riskfunktion. Vid utgången av 2017 uppgick antalet tillsvidareanställda till 80 personer.

Sveriges största brandövning

Under 2017 var det premiär för en stor satsning för vårt skadeförebyggande arbete inom brand, nämligen Sveriges Största Brandövning. Kampanjen genomfördes i samarbete med nio andra länsförsäkringsbolag och syftade till att få fler att brandöva hemma. För trots att de allra flesta bränder där människor skadas eller dör sker i hemmen är det väldigt få av oss som faktiskt har brandövat med våra nära och kära.

Sveriges nöjdaste kunder

Länsförsäkringar Gotland har Sveriges nöjdaste kunder, för tredje året i rad! Enligt Svenskt Kvalitetsindex fortsätter länsförsäkringsgruppen att ha de mest nöjda kunderna, inom såväl bank, försäkring som fastighetsförmedling. I de lokala mätningarna ligger dessutom Länsförsäkringar Gotland i topp bland länsförsäkringsbolagen och därmed landets nöjdaste kunder.

50 miljoner i återbäring, igen!

Under 2017 delade Länsförsäkringar Gotland ut hela 50 miljoner i återbäring till sina kunder. Utdelningen var baserad på 2016 års resultat, som var ett av bolagets bästa år någonsin och det trots ett förhållandevis stort antal skador. Återbäringen delades ut till över 31 000 sakförsäkringskunder under november månad.

Vd har ordet

I förra årets Vd-ord skrev jag att vårt fokus är att skapa trygghet för våra kunder som bor och verkar här på Gotland. Det stämmer självklart fortfarande. Däremot räcker det inte att bara skapa trygghet inom det egna verksamhetsområdet utan det gäller hela samhället.

Vi är en lokal aktör som vill engagera oss i det lokala samhället och vi ser att det har blivit än viktigare, med allt det som händer runt omkring oss. Jag tänker då främst på terrorattentatet i Stockholm i april månad men också på Nordiska motståndsrörelsen och den hätska stämning som rådde i samband med mångfaldsparaden under Almedalsveckan. Det sistnämnda fick vi själva uppleva när vi deltog i paraden.

Några av de trygghetsskapande åtgärder vi engagerade oss i under 2017 var nattvandring, utdelning av reflexvästar till privata förskolor, trafikövningar på LF park samt att agera trygghetspartner till såväl Island Games som Medeltidsveckan. Vi var återigen medarrangör till den mycket uppskattade sommarsimskolan, delade ut vatten till studenterna och försåg både gotlänningar och besökare med 4000 duschtimers, för att spara vatten. Den kanske största händelsen för året var dock Sveriges största Brandövning, där vi uppmanade gotlänningarna att brandöva i sitt eget hem. Vi hade även förmånen att få dela ut priset till Hela Gotlands Hjärte 2017, som gick till familjen Lindh-Sporre för deras hjärteinsats när de räddade livet på person vid en trafikolycka.

Affärsutveckling 2017

Vi är nöjda med skadeutvecklingen för 2017 och vår tro på skadeförbyggande åtgärder har förmodligen haft inverkan på skadeutvecklingen, som antalsmässigt var något färre än föregående år men fler jämfört med tidigare år. Kostnadsmässigt var det den högsta utbetalningen för motorskador 2017 men den lägsta för övriga skador de senaste sju åren.

Affärsutvecklingen ser också bra ut, med en lönsam tillväxt som mål. En av våra större försäkringskunder lämnade oss under året men trots detta har vi inom försäkring nått en affärsvolym på 236 mkr, vilket motsvarar 4,4 % i tillväxt. Inom bankverksamheten har vi gjort fortsatta satsningar på den gröna neringen och då framförallt på andra tjänster än de vi själva levererar, exempelvis avbytare eller psykologer. Detta har gett ett mycket gott resultat och är framöver en naturlig del av rådgivningsverksamheten. Vi har en tillväxt inom banken på 7,7 %, där privatdelen står för drygt 10 %.

Återigen fick vi glädjas av hela sex förstaplaceringar när det gäller kundnöjdhet, enligt de mätningar som Svenskt kvalitetsindex, SKI, genomfört. Dessa var Bank Privat och Företag, Fastighetsmäklare, Bo- och fastighetslån samt Privat Försäkring. Dessutom hade vi ytterligare två förstaplaceringar i de lokala mätningar. Det innebär

att Länsförsäkringar Gotland har Sveriges nöjdaste kunder inom såväl Privat- som Företagsförsäkring.

Under slutet av året fick vi glädja alla våra sakförsäkringskunder med en utbetalning av återbäring, som grundade sig på 2016 års resultat. Vi delade då ut 50 mkr, igen! Ett ömsidigt kundägt bolag ger ju åter av sitt resultat till sina ägare och det är en av fördelarna med att vara kund i Länsförsäkringar Gotland. Även detta är trygghet.

Årets julkupp, istället för kund- och personaljulkupp, lämnades till verksamheten Familjefrid Gotland, som arbetar till förmån för de som antingen lever i eller har levt i våld i en nära relation. Dessutom bidrog medarbetarna på Länsförsäkringar Gotland med julkuppar till behövande barn, vilka vi gemensamt skänkte till Frälsningsarméns julfirande. En viktig del i vårt arbete med att skapa trygghet för alla, på Gotland.

Framåt

Jag vill rikta ett stort tack till alla som var med och bidrog till att 2017 blev Länsförsäkringar Gotlands bästa resultat genom tiderna. Det känns tryggt att ha med sig detta i vårt fortsatta utvecklingsarbete för att hålla våra kundmöten, såväl digitala som personliga, i världsklass. Översätter vi det till vår marknad här på Gotland vill vi ha Gotlands bästa kundmöte.

Vi blir fler bofasta på ön och det skapar förutsättningar för våra fortsatta tillväxtambitioner. Bolaget har nu 82 medarbetare och tillsammans med Länsförsäkringar Fastighetsförmedling är vi nu 90 personer som med stolthet arbetar under vårt gemensamma varumärke.

Under 2018 firar Bolaget sitt 190-årsjubileum. Länsförsäkringar Gotland är ett stabilt företag, som vi nu ska driva vidare för att fortsätta och skapa trygghet här på Gotland.

Vår vision "vi är det kundägda bolaget som skapar trygghet och möjligheter på Gotland" arbetar vi ständigt för att leva upp till. När detta skrivs har vi startat ett engagemang för allas lika värde genom kampanjen "Misslyckad", som framför allt riktar sig till våra ungdomar och hur vi bör förhålla oss till sociala medier. Som sagt, trygghet gäller inom många olika områden och här vill vi som lokal aktör göra skillnad. Vi vill stötta unga. Få dem att växa, tro på sig själva och framtiden.

Visby den 19 mars 2018

Mariette Nicander
Vd Länsförsäkringar Gotland

2017 i bilder

Under 2017 producerades en serie skadeförebyggande filmer, kring rattsurfning, vattenskador och brand kopplat till laddning av mobiltelefoner och surfplattor.

Under 2017 genomfördes en rad aktiviteter för att uppmärksamma bristen på dricksvatten, bland annat utdelning av tusentals duschtimers.

Guldskunder bjöds in till LF Park för att prova på halkkörning på två hjul.

Även 2017 fortsatte vi med vår satsning inom idrott och kultur för barn och ungdomar, till exempel Kvartersligan - världens skönaste fotbollsturnering!

En satsning på gratis reflexvästar till förskolor på Gotland inleddes.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Gotland får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för 2017, bolagets 189:e verksamhetsår.

FÖRETAGSBESKRIVNING

Länsförsäkringar Gotland (534000-6369), som startade 1828, har idag 37 500 kunder inom sak-, liv- och bankaffärerna. Ett ömsesidigt bolag som ägs av sina sakförsäkringskunder, vilket innebär att Bolagets kapital tillhör kunderna. Med kunden som ägare och enda uppdragsgivare finns inga externa aktieägars intressen som tillgodoses utan överskottet kan istället gå tillbaka till kunderna i form av återbäring eller rabatter. Detta är en av eller rabatter. Detta är en av Länsförsäkringars bärande principer, som lägger grunden för synen på kundrelationen. Tradition och värderingar grundar sig i att se till vad som är bäst för kunderna, med utgångspunkt i kundernas vardag. Att vara kundägda skapar grunden för ett kundorienterat förhållningssätt, att vara lokalt förankrat, nära och att ge den bästa servicen.

Länsförsäkringar Gotlands långsiktiga uppgift är att ge ägarna ekonomisk trygghet och säkerhet genom att tillhandahålla prisvärda produkter och tjänster inom bank och försäkring. Bolagets ambition är att skapa Gotlands bästa kundmöte såväl digitalt som fysiskt. Utveckling av det digitala kundmötet sker gemensamt inom länsförsäkringsgruppen och fysiskt välkomnar vi kunderna in till kontoren i Visby eller på Hemse. Besök hos kunder på plats är också vanligt förekommande.

Styrkan i varumärket

Länsförsäkringsgruppen är en samverkan mellan 23 självständiga länsförsäkringsbolag, alla ägda av sina kunder. Länsförsäkringar Gotland är ett av dessa länsförsäkringsbolag. Länsförsäkringar Gotland äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För kunderna är Bolaget alltid lika lokalt - Länsförsäkringar Gotland har alltid kundkontakterna här på ön, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader. Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice.

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Kunderna gav oss fina vitsord under 2017. Enligt Svenskt kvalitetsindex har Bolaget de nöjdaste kunderna i kategorierna "Bank Privat", "Bank Företag", "Privatförsäkring", "Fastighetsmäklare", "Bolån" och "Fastighetslån".

I egen koncession tecknar Länsförsäkringar Gotland försäkring

avseende olycksfalls- och sjukförsäkring, motorfordonsförsäkring, trafikförsäkring, fartyg med begränsning till fritidsbåtar, godstransport, försäkring mot brand och annan skada på egen- dom, fartygsansvar med begränsning till ansvar för fritidsbåtar, allmän ansvarighet, annan förmögenhetsskada samt rättsskydd.

Länsförsäkringar Gotland arbetar nära kunderna. Genom samarbetet inom Länsförsäkringsgruppen får Bolaget den produktbredd, finansiella styrka och de specialistkunskaper som behövs för att tillgodose olika kunders behov.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Försäkringsrörelsen

Premieinkomsten brutto uppgick till 246,0 (235,1) Mkr. Premieinkomst i direkt försäkring ökade med 9,5 (11,0) Mkr. I mottagen återförsäkring ökade premieinkomsten med 1,4 (0,6) Mkr. Ökningen i direkt försäkring beror på nyförsäljning och premieförändringar. Kostnaden för premier för avgiven återförsäkring ökade med 1,8 (-0,9) Mkr till 25,4 (23,6) Mkr. Premieintäkten för egen räkning ökade med 7,7 (14,6) Mkr och uppgick till 214,9 (207,2) Mkr. Under verksamhetsåret inträffade 8 449 skador vilket är 195 färre än 2016. Antalet skador inom sakförsäkringsområdet minskade med 116 stycken. På motorsidan minskade skadorna med 79 st. Två skador översteg våra självbehåll. Utbetalda försäkringssättningar före avgiven återförsäkring minskade med 13,3 Mkr till 111,1 (124,4) Mkr och försäkringstekniska avsättningar för oreglerade skador ökade till 454,3 (433,9) Mkr. Återförsäkrarens andel i försäkringssättningar ökade till 118,5 (106,3) Mkr. Avvecklingsresultatet i direkt försäkring brutto uppgick till 18,8 (19,9) Mkr, medan avvecklingsresultatet i återförsäkrarens andel uppgick till -0,9 (-8,9) Mkr. Försäkringssättningar f.e.r minskade med 39,2 Mkr och uppgick till 121,1 (160,3) Mkr. Försäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter uppgick till 54,0 (10,7) Mkr. Under året har det sista steget av överlåtelsen av Olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna från Länsförsäkringar Sak genomförts. Överlåtelsen har skett i följande steg:

I februari 2016 började länsförsäkringsbolagen nyteckna Olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna samtidigt upphörde Länsförsäkringar Sak med nyteckning av affären.

Från januari 2017 förnyas försäkringsavtal för fallomåndsvis hos länsförsäkringsbolagen, samtidigt annulleras försäkringen hos Länsförsäkringar Sak.

I december 2017 sker beståndsöverlåtelse av samtliga öppna skador.

Liv och Bank

Bolagets livförsäkringsverksamhet resulterade i ett överskott på 1,5 (-0,2) Mkr under verksamhetsåret, och bankverksamheten gav ett överskott på 7,8 (2,7) Mkr. Bankvolymerna (summan av in- och utlåning) ökade med 561 Mkr till en total volym på 7 783 (7 222) Mkr.

Liv- och bankverksamheterna redovisas som Övriga intäkter och kostnader i resultaträkningen under icke-tekniskt resultat

Finansförvaltning

I början av 2017 rådde det stor politisk oro kring utvecklingen i världsekonomin. Ett år senare såg det betydligt ljusare ut. Trots politisk oro och alla krigsrubriker i media rådde det ett relativt lugn på ränte- och aktiemarknaden. Centralbankerna fortsatte att stimulera och inflationen har varit låg. Detta har bidragit till att tillgångar med någon form av risk utvecklats mycket starkt.

Aktietillgångarnas utveckling under året har återigen varit väldigt god och samtliga geografiska marknader bidrar positivt till resultatet.

Den låga räntan har gjort att fastighetsmarknaden utvecklats mycket starkt både på Gotland, där vi har våra direktägda fastigheter som i Stockholm där vi via vårt innehav i Humlegården AB är exponerade mot.

I frånvaro av inflation har räntenivåerna fortsatt varit väldigt låga under 2017 vilket medförde att avkastningen för portföljens ränteplaceringar också blev relativt låg.

Koncernens placeringstillgångar uppgick till 1.241,1 (1.011,2) Mkr vid verksamhetsårets slut. Marknadsvärdet på koncernens placeringstillgångar inklusive likvida medel uppgick till 1.306,1 (1.217,3) Mkr.

Den totala avkastningen på koncernens placeringstillgångar uppgick till 76,1 (81,5) Mkr. Bolagets svenska aktieportfölj hade under året en totalavkastning på 11,6 (10,0) %. Avkastningen på de globala aktierna uppgick till 11,0 (12,4) % medan Bolagets alternativa placeringar avkastade 1,35 (3,68) %. Den räntebärande portföljen gav en totalavkastning på 0,26 (1,3) %. Bolagets strategiska innehav i LFAB avkastade 10,8 (14,2) %. Den totala avkastningen på portföljen uppgick till 7,3 (7,4) % och direktavkastningen var 0,4 (0,8) %.

Resultat

Koncernens resultat före skatt uppgick till 66,6 (38,6) Mkr och efter skatt till 57,7 (35,6) Mkr. Skatt på årets resultat uppgick till -8,9 (-3,1) Mkr.

Resultatutvecklingen i övrigt samt ekonomisk ställning framgår av femårsöversikten längre fram i årsredovisningen.

VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms vara väl balanserad. Den genomsnittliga skadeprocenten f.e.r på 64,6 (68,1) % under senaste 5-årsperioden återspeglar försäkringsrisken. För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen tecknar Bolaget återförsäkring. Återförsäkringsskyddet beskrivs mer ingående i not 2.

Den mottagna affären innehåller huvudsakligen svensk affär. Premieinkomsten uppgick under verksamhetsåret till 20,4 (18,9) Mkr eller 9,0 (8,8) % av premieinkomsten i direkt försäkring. Största risken i mottagen affär bedöms vara den i affären ingående Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i Nordiska Kärnförsäkringspoolen uppgår för Bolagets del till 800 000 Euro.

Finansiella risker

I Bolagets kapitalförvaltning har det identifierats placeringsrisker bestående av kursrisk, valutarisk, fastighetsrisk samt ränterisk. I not 2 lämnas en mer ingående redogörelse över Bolagets risker och riskhantering.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Dotterbolag

Länsförsäkringar Gotland har ett dotterbolag enligt not 18. Humlegården Gotland AB äger tillsammans med ytterligare 19 länsbolagsanknutna dotterbolag Humlegården Fastigheter AB. Humlegården Gotlands ägarandel uppgår till 1,5 %.

Intressebolag

Länsförsäkringar Gotland är delägare i ett intressebolag med en ägarandel om 50% i Brandförebyggarna Gotland AB, se även not 19.

INFORMATION OM ICKE-FINANSIELLA RESULTATINDIKATORER

Hållbarhetsarbete 2017

Miljö

Miljöarbetet på Länsförsäkringar Gotland bedrivs inom flera områden, inom hela den dagliga verksamheten och i samtliga processer. Bolaget arbetar ständigt med att utveckla de delar av verksamheten som har en direkt miljöpåverkan. Bland annat våra tjänsteresor, uppvärmning av våra lokaler, vår elanvändning samt det avfall som uppkommer i verksamheten.

Skadeförebyggande arbete är en självklar del i Bolagets miljöarbete. Vid varje inträffad skada sker stor miljöpåverkan genom transporter, avfallshantering, energiförbrukning och tillverkning av nya produkter och nytt material. Störst miljöpåverkan har de brand-, vatten- och motorskador som drabbar kunderna och genom att förebygga dessa görs besparingar på såväl miljö som ekonomi och mänskligt lidande. Därför är Bolaget också angeläget om att minska antalet inträffade skador och genomför regelbundet skadeförebyggande aktiviteter för kunderna.

Under året inleddes även ett arbete med att integrera FN:s Agenda 2030 i verksamheten, en universell agenda som inrymmer de globala målen för hållbar utveckling.

Under 2017 har en rad aktiviteter gjorts för att minska såväl Bolagets som kundernas ekologiska fotavtryck. I likhet med föregående år har fokus legat på att minska verksamhetens volymer av pappersutskick, till förmån för en ökad digital kommunikation. Därför har det fortsatt att samla in e-postadresser till kunderna och vid årets slut var Länsförsäkringar Gotland det bolag i länsförsäkringsgruppen som hade störst andel adresser, hela 60 %.

Bolagets tjänstebilar gick under 2017 över till HVO100, en syntetisk diesel som är både förnybar och fossilfri och som tillverkas av slakteriavfall och rapsolja. I och med denna övergång minskas koldioxidutsläppen med 24 % och partikelsläppen med 33 %. Det installerades även en laddstolpe för elbilar vid kontoret i Visby, så att kunderna skulle få bättre förutsättningar att bidra till minskade koldioxidutsläpp.

Under slutet av året infördes ett kvalitets- och miljöledningssystem för kontrakterade skadeverkstäder.

För Gotlands del handlade 2017 väldigt mycket om vatten, eller rättare sagt bristen på det. Gotlands geologi i kombination med en ovanligt torr vår och sommar gjorde att tillgången på dricksvatten var dålig. Som en konsekvens av detta gjordes riktade insatser för att öka allmänhetens medvetenhet och Bolaget delade bland annat ut tusentals duschtimer till såväl gotlänningar som besökare.

På hemsidan www.lfgotland.se står det mer om Bolagets miljöarbete.

Samhällsengagemang

Att bidra till det lokala samhällets utveckling och tillväxt är en självklarhet för oss. Bolaget har en historia där engagemang inte alltid kräver en motprestation. Där lokala ansträngningar inte bara vänder sig till egna kunder, utan är en ansats att göra gott i det gotländska samhället i stort. Genom detta vill Länsförsäkringar Gotland bidra till ett tryggare Gotland.

Utöver redan etablerade insatser som nattvandring, sommarskola och halkkörning har Bolaget genomfört en rad insatser under året. Den största och mest omfattande var Sveriges största Brandövning, där vi tillsammans med flera andra länsförsäkringsbolag uppmärksammade behovet av att brandöva i det egna hemmet. Något som förvånansvärt få har gjort. Denna insats har även bäring på Bolagets miljöarbete, då en genomsnittlig villabrand genererar samma koldioxidutsläpp som fyra varv runt jorden med en personbil.

Genom sponsring bidrar Bolaget ekonomiskt till det gotländska förenings- och kulturlivet. Bolaget vill vara goda förebilder och förebygga skador men också bidra till att barn och ungdomar på Gotland får en aktiv fritid och en god social träning. Därför stötades en rad händelser under året, såväl stora som små. Från öarnas olympiad - Natwest Island Games - till Kvartersligan, Blod-

omloppet och Gotland Art Week. Bolaget delade även ut reflexvästar till otaliga förskolebarn.

Årets julklapp gick till Familjefrid, en verksamhet inom Region Gotland som erbjuder råd och stöd till barn och vuxna som upplevt våld i en nära relation.

Ansvarsfulla investeringar

Ansvarsfulla investeringar handlar för Bolaget om att nå en långsiktigt hållbar utveckling som tar hänsyn till kommande generationer. Att investera hållbart och ansvarsfullt innebär ett engagemang från Länsförsäkringar Gotland där Bolaget ställer krav på, och tar särskild hänsyn till, de bolag vars aktier eller obligationer vi placerar i. Miljö, energi och klimatfrågor står i fokus, liksom mänskliga rättigheter, arbetsmiljöfrågor, antikorruption och god affärsetik.

Personal

Vid utgången av 2017 uppgick antalet tillsvidareanställda till 80 personer, som motsvarar 70,9 årsanställda. Ytterligare ett tiotal medarbetare, främst studerande från Uppsala Universitets Campus Gotland, har under våren arbetat med att ge kunderna information och service på kvällstid. Under året var det fyra medarbetare som gick i pension och två som slutade sina tjänster. 2017 nyanställdes 11 personer.

Fördelningen mellan män (42 st) och kvinnor (38) var jämn och medelåldern låg på 47 år för kvinnorna och 45 år för männen.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Sakförsäkringsverksamheten visar på fortsatt mycket god lönsamhet och under 2017 förbättrades även resultaten för liv- och bankverksamheten. Den goda utvecklingen på finansmarknaden fortsatte under 2017 och tillsammans ger detta Bolagets bästa rörelseresultat genom tiderna.

Länsförsäkringar Gotland har kunden som enda uppdragsgivare med ett enda uppdrag - att skapa individuell trygghet för kunder och ägare. Vad gäller sakförsäkringsverksamheten kännetecknades skadeåret totalt sett av färre skador och lägre skadekostnader. Antalet trafikskador fortsatte dock att öka under 2017. Antalet skador ökar också i förhållande till våra ökade marknadsandelar.

Tillströmning av nya kunder fortsatte att ske och kundvården för befintliga kunder blir allt viktigare. Även i rådgivningsmötet till liv- och pensionskunder har Bolaget fokuserat på kundvård, där Bolaget rådgiver kunden att välja den förvaltningsform och villkor som passar bäst för denne. Telemarketingverksamheten som arbetat främst med kundvård och merförsäljning, utvecklades under hösten 2017.

En del av kunderna väljer också att teckna försäkring och utföra sina banktjänster via internet. Länsförsäkringsgruppens mobila tjänster har fortsatt att utvecklas och appen uppskattas mycket och utsågs till och med till den bästa mobila upplevelsen vid Web Service Award.

Samarbetet med Länsförsäkringar Fastighetsförmedling fortsätter att utvecklas och här har marknadsandelarna ökat under året.

Under slutet av 2017 betalade Bolaget åter 50 mkr till alla sakförsäkringskunder för 2016 års goda resultat.

Under 2017 lanserades Bolaget på Facebook och bl.a. visades tre skadeförebyggande filmer inom trafiksäkerhet och att förebygga brand- och vattenskador.

Regelverk

Solvens II införlivades med svensk rätt första januari 2016 vilket ställer stora krav på stabilitet och säkerhet för hela försäkringsbranschen. Syftet med regelverket är skydd för konsumenten, ett enhetligt regelverk i hela Europa som främjar konkurrensen och ökad riskmedvetenhet genom riskbaserad styrning. Bolaget har genomfört Egen Risk och Solvens Analys (ERSA) de senaste fem åren varav 2014 till 2017 års analyser har levererats till Finansinspektionen. Bolaget har även lämnat en solvens- och verksamhetsrapport (SFCR) och förkortad regelbunden tillsynsrapport (RSR) under 2017. Bolaget arbetar nu bl.a. med implementeringen av kommande dataskyddsförordningen (GDPR) och försäkringsdistributionsdirektivet (IDD). Regelverk som även är aktuella för vår bankverksamhet är exempelvis Baseldirektiv III (IV), MiFID-direktiv II samt Fjärde penningtvättsdirektivet som gäller från och med den 1 augusti 2017.

Väsentliga händelser efter verksamhetsårets utgång

Efter årets utgång har inga väsentliga händelser skett.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING 2018

Inom branschen kan idag i stort sett alla erbjuda försäkrings- och banktjänster, en del via samarbetsavtal, som gemensamma erbjudanden i tjänsteutbudet. Den tekniska utvecklingen fortsätter och Bolaget möter ett flertal av kunderna via digitala kanaler. Trots denna utveckling är det viktigt att finnas till nära kund för fysiska kundmöten, som kunderna fortfarande efterfrågar. Länsförsäkringar Gotland är nära kunderna, på riktigt, kunderna är alltid välkomna in till kontoren i Visby och på Hemse.

Befolkningstillväxten på Gotland har ökat något senaste åren och det fortsätter med fler etableringar på ön. Bolagets långsiktiga verksamhetsmål är att alla verksamhetsgrenar ska utvecklas positivt och generera goda resultat. Fokus kommer att vara på att

öka och stärka Bolagets marknadsposition såväl inom försäkrings- som inom bankverksamheten, behålla lönsamhet i affärerna och arbeta kostnadseffektivt. Detta är nu allt viktigare i den mer föränderliga finansmarknad som vi nu ser. Effektivare kundmöten kommer att vara ett stort fokusområde inom alla segment såväl för nya som befintliga kunder. Genom olika kanaler arbetar Bolaget med kundvårdsaktiviteter som Bolaget kommer fortsätta att utveckla framöver. Med den kundnöjdhet Bolaget har idag, där styrkorna är personal och servicekvalitet, vars konsekvens är fortsatt ökade marknadsandelar ser det ljus ut för Bolagets utveckling inom samtliga verksamhetsområden. Bolaget vill utveckla kundmötet till Gotlands bästa kundmöte. Bolaget har ett bra utgångsläge och det bästa resultatet genom tiderna med oss i våra ambitioner framåt. Länsförsäkringar Gotland är ett bolag som finns och vill utvecklas på Gotland. Under 2018 kommer vi att fira Bolagets 190 år. Vi är stolta över att ha levererat 190 år av trygghet till gotlänningarna. Bolaget kommer att engagera sig mer inom hållbarhetsområdet och värna om "allas lika värde".

Koncernen

Koncernen - Länsförsäkringar Gotland - består av moderbolaget Länsförsäkringar Gotland (534000-6369) och dotterbolaget Humlegården Gotland AB (556676-2687).

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens eget kapital inklusive årets resultat uppgår till 814,8 (747,2) Mkr.

Vinstdisposition

Till bolagsstämans förfogande står:

- balanserad vinst	539 982 135 kr
- årets resultat	66 464 227 kr
	606 446 362 kr

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att kronor 606 446 362 överförs i ny räkning.

Femårsöversikt

Koncernen, belopp i tkr	2017	2016	2015	2014	2013
RESULTAT					
Premieintäkter f.e.r	214 877	207 167	192 619	174 410	174 143
Kapitalavkastning i försäkringsrörelsen	2 503	5 416	3 435	3 573	5 034
Försäkringsersättningar f.e.r	-121 148	-160 273	-117 857	-100 564	-122 901
Driftskostnader f.e.r	-41 139	-39 974	-35 370	-35 810	-35 861
Övriga tekniska kostnader	-1 044	-1 651	-671	-4 103	
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring och rabatter	54 049	10 685	42 156	37 506	20 415
Återbäring	-70 000	-50 000	0	-49 760	0
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen efter återbäring och rabatter	-15 951	-39 315	42 156	-12 254	20 415
Finansrörelsens resultat	73 602	76 036	59 530	66 881	59 238
Övriga intäkter och kostnader	8 961	1 926	2 326	7 405	-149
Resultat före dispositioner och skatt	66 612	38 647	104 012	62 032	79 504
Årets resultat	57 737	35 574	86 647	52 626	62 898
Premieinkomst f.e.r	220 543	211 470	199 003	179 240	178 433
EKONOMISK STÄLLNING (Belopp i tkr)					
Placeringstillgångar, verkligt värde	1 241 128	1 011 225	984 170	815 369	740 672
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r	519 671	485 823	382 273	416 883	305 259
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	814 791	747 163	711 648	624 372	571 117
Uppskjuten skatt	110 342	98 715	95 508	89 566	80 288
Konsolideringskapital	925 133	845 878	807 156	713 938	651 405
Kapitalbas (moderbolaget)	--	--	791 826	696 929	635 533
Erforderlig solvensmarginal (moderbolaget)	--	--	39 471	39 471	34 183
Solvensrelaterade uppgifter (moderbolaget)					
Kapitalbas	928 593	843 282	--	--	--
varav Primärkapital	928 593	843 282	--	--	--
Minimikapitalkrav	87 012	79 400	--	--	--
Solvenskapitalkrav	348 049	317 602	--	--	--
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r	56,4%	77,4%	61,2%	57,7%	70,6%
Driftskostnadsprocent f.e.r	19,1%	19,3%	18,4%	20,5%	20,6%
Totalkostnadsprocent f.e.r	75,5%	96,7%	79,5%	78,2%	91,2%
Kapitalförvaltningen (moderbolaget)					
Direktavkastning	0,4%	0,8%	1,1%	0,8%	0,4%
Totalavkastning	7,3%	7,4%	6,1%	8,2%	8,5%
Konsolideringsgrad (%)	419	400	406	398	365

Rapport över totalresultat för koncernen

1 januari-31 december

Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse, tkr	Not	2017	2016
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst från försäkringsavtal	3	245 981	235 077
Premier för avgiven återförsäkring		-25 438	-23 607
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-5 666	-4 303
		214 877	207 167
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	2 503	5 416
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-111 076	-124 412
Återförsäkrares andel	5	-5 323	11 810
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-16 997	-42 018
Återförsäkrares andel	5	12 248	-5 653
		-121 148	-160 273
Driftskostnader	6	-41 139	-39 974
Övriga tekniska kostnader	7	-1 044	-1 651
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		54 049	10 685
Återbäring och rabatter	8	-70 000	-50 000
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-15 951	-39 315
Icke-teknisk redovisning			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-15 951	-39 315
Resultat från dotterbolag		0	225
Kapitalavkastning, intäkter	9, 13	18 788	16 522
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10, 13	66 486	70 498
Kapitalavkastning, kostnader	11, 13	-7 806	-5 793
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	12, 13	-1 363	0
Kapitalförvaltningens resultat		76 105	81 452
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-2 503	-5 416
Återstående kapitalavkastning		73 602	76 036
Övriga intäkter	14	58 257	54 659
Övriga kostnader	14	-49 296	-52 733
Resultat förmedlad affär		8 961	1 926
Resultat före skatt		66 612	38 647
Skatt på årets resultat	15	-8 875	-3 073
Årets resultat		57 737	35 574
Övrigt totalresultat			
Poster som inte kan omföras till årets resultat			
Periodens omvärdering av rörelsefastigheter		12 681	806
Skatt hänförlig till komponenter avseende övrigt totalresultat		-2 790	-177
Summa övrigt totalresultat för perioden, netto efter skatt		9 891	629
Årets totalresultat		67 628	36 203

Resultaträkning för moderbolaget

1 januari-31 december

Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse, tkr	Not	2017	2016
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst från försäkringsavtal	3	245 981	235 077
Premier för avgiven återförsäkring		-25 438	-23 607
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-5 666	-4 303
		214 877	207 167
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	2 503	5 416
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-111 076	-124 412
Återförsäkrares andel	5	-5 323	11 810
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-16 997	-42 018
Återförsäkrares andel	5	12 248	-5 653
		-121 148	-160 273
Driftskostnader	6	-40 333	-39 168
Övriga tekniska kostnader	7	-1 044	-1 651
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		54 855	11 491
Återbäring och rabatter	8	-70 000	-50 000
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-15 145	-38 509
Icke-teknisk redovisning			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-15 145	-38 509
Kapitalavkastning intäkter	9, 13	18 788	18 857
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10, 13	78 361	70 498
Kapitalavkastning kostnader	11, 13	-7 806	-7 474
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	12, 13	-1 363	0
Kapitalförvaltningens resultat		87 980	81 881
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-2 503	-5 416
Återstående kapitalavkastning		85 477	76 465
Övriga intäkter	14	58 257	54 705
Övriga kostnader	14	-49 296	-52 877
Resultat Förmedlad affär		8 961	1 828
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		79 293	39 784
Bokslutsdispositioner			
Förändring säkerhetsreserv		-1 478	-5 449
Förändring periodiseringsfonder	29	0	36 489
Över-/underavskrivningar		-14	-127
Resultat före skatt		77 801	70 697
Skatt på årets resultat	15	-11 337	-10 051
Årets resultat		66 464	60 646
Rapport över totalresultat för moderbolaget			
Årets resultat		66 464	60 646
Övrigt totalresultat		0	0
Årets totalresultat		66 464	60 646

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Per den 31 december

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
Immateriella tillgångar	16		
Goodwill		0	0
Övriga immateriella tillgångar		2 326	0
		2 326	0
Placeringstillgångar			
Aktier och andelar i intresseföretag	19	2 752	2 245
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Aktier och andelar	20, 22	723 938	659 978
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	21, 22	514 238	348 785
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		200	217
		1 241 128	1 011 225
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	31	118 536	106 288
Fordringar			
Kundfordringar	23	59 715	55 660
Övriga fordringar avseende direkt försäkring	23	11 727	8 921
Fordringar avseende återförsäkring		7 709	10 778
Övriga fordringar		7 261	6 410
		86 412	81 769
Andra tillgångar			
Rörelsefastigheter	17	53 850	41 975
Övriga materiella tillgångar och varulager	24	1 841	1 792
Likvida medel	25	64 952	206 050
Aktuell skattefordran		10 895	7 311
		131 538	257 128
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		619	491
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	11 948	11 514
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	28 484	24 428
		41 051	36 433
Summa tillgångar		1 620 991	1 492 843

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Per den 31 december

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER, tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
Omvärderingsreserv		18 168	8 277
Balanserad vinst inklusive årets resultat		796 623	738 886
		814 791	747 163
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	30	113 875	108 209
Oreglerade skador	31	454 332	433 902
Återbäring och rabatter	8	70 000	50 000
		638 207	592 111
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	32	0	2 598
Aktuell skatteskuld		0	0
Uppskjuten skatteskuld	15	110 342	98 715
		110 342	101 313
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	33	32 533	35 503
Skulder avseende återförsäkring		11 810	4 836
Övriga skulder	34	7 641	5 683
		51 984	46 022
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	5 667	6 234
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 620 991	1 492 843

Balansräkning för moderbolaget

Per den 31 december

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
Immateriella tillgångar	16		
Övriga immateriella tillgångar		2 326	0
		2 326	0
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	17	53 850	41 975
<i>Placeringar i koncernföretag och intresseföretag</i>			
Aktier och andelar i koncernföretag	18	194 590	166 491
Aktier och andelar i intresseföretag	19	2 752	2 245
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Aktier och andelar	20, 22	533 969	498 108
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	21, 22	514 238	348 785
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		200	217
		1 299 599	1 057 821
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	31	118 536	106 288
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	23	71 442	64 581
Fordringar avseende återförsäkring		7 709	10 778
Övriga fordringar		7 261	6 409
		86 412	81 768
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar och varulager	24	1 841	1 792
Likvida medel	25	60 331	201 429
Aktuell skattefordran		10 895	7 311
		73 067	210 532
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		619	491
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	11 948	11 514
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	28 484	24 428
		41 051	36 433
Summa tillgångar		1 620 991	1 492 842

Balansräkning för moderbolaget

Per den 31 december

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER, tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
Eget kapital	28		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Övriga bundna fonder		6 625	6 625
Uppskrivningsfond		20 243	20 243
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		539 982	479 336
Årets resultat		66 464	60 646
		633 314	566 850
Obeskattade reserver	29		
Säkerhetsreserv		207 519	206 041
Utgjämningssfond		24 847	24 847
Över/underavskrivningar		296	282
		232 662	231 170
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	30	113 875	108 209
Oreglerade skador	31	454 332	433 902
Återbäring och rabatter	8	70 000	50 000
		638 207	592 111
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	32	0	2 598
Uppskjuten skatteskuld	15	59 157	47 857
		59 157	50 455
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	33	32 533	35 503
Skulder avseende återförsäkring		11 810	4 836
Övriga skulder	34	7 641	5 683
		51 984	46 022
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	5 667	6 234
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 620 991	1 492 842

Rapport över förändring i Eget kapital för koncernen

Tkr	Omvärderings- reserv	Balanserad vinst inklusive årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 2016-01-01	7 648	704 000	711 648
Omföring försäljning		-688	-688
Årets resultat	0	35 574	35 574
Årets övrigt totalresultat			
Periodens omvärdering av Rörelsefastigheter	629	0	629
Utgående eget kapital 2016-12-31	8 277	738 886	747 163
Ingående eget kapital 2017-01-01	8 277	738 886	747 163
Årets resultat	0	57 737	57 737
Årets övrigt totalresultat			
Periodens omvärdering av Rörelsefastigheter	9 891	0	9 891
Utgående eget kapital 2017-12-31	18 168	796 623	814 791

Av det totala egna kapitalet är 188 101 (186 938) tkr bundet eget kapital.

Rapport över förändring i Eget kapital för moderbolaget

Tkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt
	Övriga fonder	Uppskriv- ningsfond	Balanserad vinst/förlust	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2016-01-01	6 625	20 243	409 747	69 589	506 204
Vinstdisposition			69 589	-69 589	0
Årets resultat, tillika årets totalresultat				60 646	60 646
Utgående eget kapital 2016-12-31	6 625	20 243	479 336	60 646	566 850
Ingående eget kapital 2017-01-01	6 625	20 243	479 336	60 646	566 850
Vinstdisposition			60 646	-60 646	0
Årets resultat, tillika årets totalresultat				66 464	66 464
Utgående eget kapital 2017-12-31	6 625	20 243	539 982	66 464	633 314

Rapport över kassaflöden

		Koncernen		Moderbolaget	
Belopp i tkr	Not	2017	2016	2017	2016
Den löpande verksamheten					
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		66 612	38 647	79 293	39 784
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	KF a	-43 147	22 669	-55 828	23 544
Betald skatt		-6 418	-8 588	-6 418	-8 196
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder		17 047	52 728	17 047	55 132
Förändringar i övriga rörelsefordringar		-6 112	937	-6 112	573
Förändringar i övriga rörelseskulder		5 395	1 059	5 395	923
Kassaflöde från den löpande verksamheten		16 330	54 724	16 330	56 628
Investeringsverksamheten					
Köp av finansiella placeringstillgångar		-207 180	-41 234	-207 180	-41 234
Försäljning av finansiella placeringstillgångar		52 751	94 736	52 751	94 736
Avyttring av aktier i koncernföretag, netto likviditetspåverkan		0	-2 181	0	500
Investeringar i immateriella tillgångar		-2 585	0	-2 585	0
Investeringar i materiella tillgångar		-414	-172	-414	-390
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-157 428	51 149	-157 428	53 612
Årets kassaflöde		-141 098	105 873	-141 098	110 240
Likvida medel vid årets början		206 050	100 177	201 429	91 189
Likvida medel vid årets slut		64 952	206 050	60 331	201 429

Not KF a Tilläggsupplysningar till kassaflöden

Betalda räntor och erhållen utdelning	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Erhållen utdelning	4 795	4 337	4 795	6 522
Erhållen ränta	3 019	3 254	3 019	3 254
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Värdeförändringar på byggnader och mark	0	0	-11 875	0
Värdeförändringar på övriga finansiella placeringstillgångar	-65 422	-72 068	-65 422	-72 068
Realisationsvinster och förluster	-10 069	-8 069	-10 069	-6 388
Avskrivningar	1 527	833	721	27
Förändringar av avsättningar	43 498	96 022	43 498	96 022
Förändring av ÅF:s andel av försäkringstekniska avsättningar	-12 248	5 653	-12 248	5 653
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	-433	298	-433	298
	-43 147	22 669	-55 828	23 544

Likvida medel utgörs av behållning på bankkonto och redovisas till fullo under Likvida medel i balansräkningen.

Resultatanalys

MODERBOLAGET

Direkt försäkring i Sverige

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	Not	Totalt 2017	Hem Villa Fritidshus	Företag Fastighet Lantbruk	Sjuk och olycksfall	Motorfordon Kasko	Trafik	Summa direkt försäkring i Sverige	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt f.e.r	A	214 877	51 867	51 960	9 242	50 152	31 346	194 567	20 310
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		2 503	0	0	431	0	917	1 348	1 155
Försäkringsersättningar f.e.r	B	-121 148	-25 794	-21 951	-7 995	-28 373	-17 376	-101 488	-19 660
Driftkostnad f.e.r		-40 333	-13 012	-13 998	-2 766	-5 320	-5 098	-40 194	-139
Övriga tekniska kostnader		-1 044	0	0	0	0	-1 044	-1 044	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		54 855	13 061	16 011	-1 088	16 459	8 745	53 189	1 666
Återbäring och rabatter f.e.r		-70 000	-17 067	-21 576	-3 556	-16 099	-11 702	-70 000	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter		-15 145	-4 006	-5 565	-4 644	361	-2 957	-16 811	1 666
Avvecklingsresultat f.e.r									
Avvecklingsresultat, brutto		18 169	4 109	-1 220	4 698	6 926	4 321	18 834	-665
Återförsäkrares andel		-952	-33	3 720	-244	-6 900	2 505	-952	0
Avvecklingsresultat f.e.r		17 217	4 076	2 500	4 454	26	6 826	17 882	-665
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring									
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		113 875	30 021	36 703	5 745	23 703	17 065	113 237	638
Avsättning för oreglerade skador		454 332	16 603	29 623	63 823	7 840	179 194	297 083	157 249
Avsättning för återbäring		70 000	17 067	21 576	3 556	16 099	11 702	70 000	0
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring		638 207	63 691	87 902	73 124	47 642	207 961	480 320	157 887
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar									
Avsättning för oreglerade skador		118 536	1 930	4 121	8 725	808	102 952	118 536	0

NOTER TILL RESULTATANALYS

NOT A	Totalt 2016	Hem Villa Fritidshus	Företag Fastighet Lantbruk	Sjuk och olycksfall	Motorfordon Kasko	Trafik	Summa direkt försäkring i Sverige	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt f.e.r	214 877	51 867	51 960	9 242	50 152	31 346	194 567	20 310
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	245 981	55 018	69 167	12 240	52 010	37 177	225 612	20 369
Premier för avgiven återförsäkring	-25 438	-1 753	-15 827	-1 930	-475	-5 453	-25 438	0
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-5 666	-1 398	-1 380	-1 068	-1 383	-378	-5 607	-59
NOT B								
Försäkringsersättningar f.e.r	-121 148	-25 794	-21 951	-7 995	-28 373	-17 376	-101 488	-19 660
Utbetalda försäkringsersättningar	-116 399	-31 110	-24 134	-5 254	-29 063	-18 319	-107 880	-8 519
Före avgiven återförsäkring	-111 076	-31 473	-24 134	-5 254	-22 307	-19 389	-102 557	-8 519
Återförsäkrares andel	-5 323	362	0	0	-6 756	1 070	-5 323	0
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r	-4 749	5 316	2 183	-2 741	691	943	6 392	-11 141
Före avgiven återförsäkring	-16 997	3 912	-1 537	-3 128	835	-5 937	-5 856	-11 141
Återförsäkrares andel	12 248	1 404	3 720	387	-144	6 880	12 248	0

Noter till de finansiella rapporterna

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen avges per 31 december 2017 och avser Länsförsäkringar Gotland som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Visby.

Adressen till huvudkontoret är Österväg 17, Visby och organisationsnumret är 534000-6369.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats. Tillämpliga delar i Finansinspektionens föreskrifter om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12, har även tillämpats i koncernredovisningen.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 19 mars 2018. Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 27 april 2018.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen med de undantag som beskrivs i avsnittet om Moderbolagets redovisningsprinciper.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Försäkringsföretagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet. Även fastigheter är värderade till verkligt värde.

Utformning av de finansiella rapporterna

Länsförsäkringar Gotland tillämpar IAS 1 vid utformning av koncernens finansiella rapporter. IAS 1 innebär bland annat att ett företag ska presentera Rapport över koncernens totalresultat, Rapport över finansiell ställning, Rapport över förändringar i eget kapital samt Kassaflödesanalys.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet används sedan för att bland annat bedöma de redovisade värdena på sådana tillgångar och skulder vars värde inte tydligt framgår från externa källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa bedömningar.

De antaganden som ligger till grund för dessa bedömningar ses över regelbundet. Förändringar i gällande bedömningar och uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda bedömningar kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter avseende Finansiella Instrument framgår av redovisningsprinciperna för Finansiella instrument.

Följande poster i de finansiella rapporterna omfattas av väsentliga bedömningar och som ligger till grund för redovisning och värdering.

Försäkringstekniska avsättningar

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisning och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Uppskattningen av avsättningsbehovet för oreglerade skador görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna omfattar förutom den individuella bedömningen av större skador och skador med komplicerade ansvarsförhållanden även en bedömning av värdet av avsättningen för de skador som inträffat före räkenskapsårets utgång men som per balansdagen ännu inte rapporterats till Bolaget, så kallad IBNR – avsättning. Värderingen inkluderar även bedömning av kostnader för skadereglering samt förväntade kostnadsökningar.

Reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklings-tid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart

inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av Bolagets avsättning för oreglerade skador.

När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Fastställande av verkligt värde på placeringstillgångar

Ett antal av koncernens redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar kräver värdering till verkligt värde, för såväl finansiella som icke-finansiella tillgångar och skulder.

När verkligt värde för en tillgång eller skuld ska fastställas, använder koncernen observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Verkliga värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde hierarki baserat på indata som används i värderingstekniken enligt följande:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument som handlas på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen

För placeringstillgångar kategoriserade i nivå 2 och nivå 3 gör Länsförsäkringar Gotland för var och en av tillgångarna en bedömning av rimligheten i värdet och tar in underliggande beräkningar och andra underlag där så är möjligt.

Värderingsprinciperna för värdering av finansiella tillgångar och skulder framgår nedan under rubriken Finansiella instrument. I not 22 beskrivs även väsentliga värderingstekniker och antaganden för redovisningen och värderingen av Bolagets placeringstillgångar kategoriserade i nivå 2 respektive nivå 3.

Ändrade redovisningsprinciper - koncernen

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

Inga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2017 har haft någon väsentlig effekt på Bolagets redovisning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Bolaget har heller inte för avsikt att förtidstillämpa dessa nya eller ändrade IFRS. Nedan beskrivs nya eller ändrade IFRS som förväntas få effekter på Bolagets finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka Bolagets finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder ikraft 1/1 2018 och tidigare tillämpning är tillåten.

De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av tre kategorier: där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet. Indelningen i de tre kategorierna görs utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Fair value option är möjlig att tillämpa för innehav i skuldinstrument i de fall detta eliminerar eller väsentligen reducerar en mismatch i redovisningen. För eget kapitalinstrument är utgångspunkten att värdering ska ske till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet att istället redovisa värdeförändringar som inte innehas för handel i övrigt totalresultat.

Den nya nedskrivningsmodellen kommer kräva en redovisning av ett års förväntad förlust redan vid den initiala redovisningen och vid en väsentlig ökning av kreditrisken så ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. De nya reglerna kring säkringsredovisning innebär bl a förenklingar av effektivitetstester samt utökning av vad som är tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster.

Områden som klassificering och värdering i IFRS 9 har ett samband med val av tillämpning av principer för redovisning i den nya redovisningsstandarden för försäkringsavtal, IFRS 17 Insurance Contracts som i framtiden ska ersätta IFRS 4 Försäkringsavtal. Sambandet påverkar t ex valet mellan att presentera ränteffekter i resultaträkningen eller i övrigt totalresultat vid värdering av åtaganden hänförligt till försäkringsavtal. Kopplingen mellan redovisningsstandarderna har föranlett IASB att offentliggöra ändringar av IFRS 4. Ändringarna syftar till att överbrygga de tillfälliga effekter på redovisningen som är följden av de olika datumen för ikraftträdande för IFRS 9 och IFRS 17.

IASB offentliggjorde ändringarna i IFRS 4 i september 2016 vilka godkändes av EU i november 2017.

Ändringarna i IFRS 4 medger två valmöjligheter för försäkringsföretag. Ett alternativ ("temporary exemption") är att företag som bedriver försäkringsverksamhet, om vissa kriterier är uppfyllda, kan skjuta upp tillämpningen av IFRS 9. Det andra alternativet ("overlay approach") är att de försäkringsföretag som enligt IFRS 9 klassificerar finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen som under IAS 39 inte var klassificerade till verkligt värde via resultaträkningen medges en alternativ tillämpning av IFRS 9. Det innebär i korthet att de kan välja att presentera skillnaden mellan det belopp som skulle ha redovisats i resultaträkningen enligt IFRS 9 och det belopp som skulle ha redovisats i resultaträkningen enligt IAS 39 i övrigt totalresultat.

Länsförsäkringar Gotlands verksamhet uppfyller kriterierna för att få skjuta upp tillämpningen av IFRS 9 i enlighet med ändringarna i IFRS 4. Eftersom det finns ett tydligt samband mellan IFRS 9 och IFRS 17 har Länsförsäkringar Gotland för avsikt att frivilligt skjuta upp tillämpningen av IFRS 9 till dess IFRS 17 träder i kraft. Skälet för detta är att minska risken för den temporära volatilitet i redovisat resultat som kan uppkomma genom att tillämpningen av IFRS 9 inleds tidigare än tillämpningen av IFRS 17.

Utvärderingen av effekterna på Länsförsäkringar Gotlands redovisning när IFRS 9 träder i kraft pågår. Beloppsmässiga effekter har ännu inte kunnat uppskattas utan kommer att utkrystalliseras vartefter implementeringsprojektet fortlöper. Analys av effekter och förändringar kommer att ske parallellt med motsvarande analys av tillämpningen av IFRS 17.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder ersätter från och med 2018 alla existerande IFRS relaterade till intäktsredovisning, bland annat IAS 18 och IAS 11.

IFRS 15 träder i kraft 2018 och tidigare tillämpning är tillåten. Intäktsredovisning och värdering utgår från en femstegsmodell som i korthet innebär att ett företag ska redovisa intäkter i takt med att prestationsåtaganden i avtal fullgörs. Ett företag ska för varje kontrakt med kund identifiera prestationsåtaganden för varje produkt eller tjänst och därefter sätta ett transaktionspris som fördelas till respektive prestationsåtagande. En intäkt ska därefter redovisas när respektive prestationsåtagande fullgörs. Det finns också begränsningar att intäktsföra rörliga ersättningar hänförligt till fullgjorda åtaganden om det finns risk för reverse-ring av intäkter.

Standarden är inte tillämplig på försäkringsavtal men är tillämplig för de avtal eller delar av avtal som bedöms utgöra en tjänst.

Länsförsäkringar Gotland har analyserat de beloppsmässiga effek-

terna vid tillämpning av den nya standarden. Analysen har skett i enlighet med den femstegsmodell som IFRS 15 föreskriver. Slutsatsen från analysen är att IFRS 15 kommer att ha en försumbar, om ens någon, påverkan på Bolagets intäktsredovisning. Länsförsäkringar Gotland har valt att inte förtidstillämpa IFRS 15.

IFRS 17 Insurance Contracts

Utvecklingen av en ny redovisningsstandard för redovisning av försäkringsavtal har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). IASB offentliggjorde i maj 2017 den nya standarden IFRS 17 Insurance Contracts som ännu inte antagits av EU och därmed heller inte översatts till svenska ännu. Standarden innebär en enhetlig internationell redovisningsstandard för redovisning av försäkringsavtal. Standarden förväntas träda ikraft 1/1 2021.

IFRS 17 ska tillämpas för utgivna försäkringsavtal såväl som för återförsäkringsavtal (tillsammans benämnda försäkringskontrakt nedan) och syftar till att ge Bolagets intressenter underlag att bedöma den effekt försäkringskontrakten har på Bolagets finansiella ställning, resultat och kassaflöden. Standarden innebär ett stort antal förändringar mot nuvarande regelverk och de princip- och metodval som standarden föreskriver kommer att påverka värdering och presentation av Bolagets tillgångar och skulder.

Vid tillämpning av IFRS 17 ska ett företag identifiera olika portföljer av försäkringskontrakt där varje portfölj består av kontrakt som är utsatta för likartade risker och förvaltas gemensamt. Enligt standardens huvudregel ska försäkringskontrakten i respektive portfölj delas in i tre olika grupper; en grupp med kontrakt som redan vid första redovisningstillfället identifierats som olönsamma, en grupp med lönsamma och en grupp för övriga kontrakt. Företaget ska beräkna ett diskonterat och riskjusterat kassaflöde som försäkringskontrakten förväntas generera och därutöver fastställa en så kallad Contractual Service Margin, fritt översatt "vinstmarginal", för kontrakten. Vinstmarginalen symboliserar den förväntade, men ännu ej intjänade, vinsten från en grupp av försäkringskontrakt. Vid första redovisningstillfället fastställs "vinstmarginalen" till ett belopp som eliminerar uppkomsten av en vinst innan försäkringstjänsten börjat tillhandahållas. Kassaflödet och vinstmarginalen utgör tillsammans en fordran eller skuld för de olika grupperna av försäkringskontrakt. Tillvägagångssättet för att beräkna dessa fordringar och skulder kan liknas vid en byggstensmetod som innehåller byggstenarna:

- förväntat kassaflöde,
- riskjustering,
- nuvärdeberäkning och
- "vinstmarginal"

I takt med att en försäkringstjänst tillhandhålls löses vinstmarginalen för lönsamma kontrakt upp och redovisas i resultaträkningen. För olönsamma kontrakt uppstår en "negativ vinstmarginal" som direkt ska redovisas i resultaträkningen oavsett om försäkringskontraktet börjat gälla eller inte.

För kontrakt med en avtalstid om maximalt 12 månader tillåter IFRS 17 en förenklingsmetod kallad Premium Allocation Approach, fritt översatt "premieallokeringsmetoden", förutsatt att utfallet av metoden är en god approximation till utfallet vid tillämpning av huvudreglerna i standarden. Premieallokeringsmetoden innebär bland annat att ett företag ska anta att inga kontrakt i portföljen är olönsamma vid första redovisningstillfället såvida inte "fakta och omständigheter" indikerar annat. Företaget ska också bedöma sannolikheten för framtida förändringar av fakta och omständigheter för att fastställa om det finns någon signifikant risk att kontrakten kommer att bli olönsamma. Erhållna premier redovisas initialt som en försäkringsskuld vilken löses upp linjärt över tid såvida inte mönstret för risken i kontrakten förändras i en väsentligt annorlunda takt.

Länsförsäkringar Gotland bevakar utvecklingen av tolkningar av regelverket samt lagstiftning inom EU och i Sverige på området. Denna bevakning sker dels via ett gemensamt projekt med övriga länsförsäkringsbolag och dels via omvärldsbevakning inom området. Det gemensamma projektet har under 2017 genomfört en konsekvensanalys och arbetar för närvarande med en effektanalys med målsättning att identifiera de anpassningar av IT-system, aktuarieberäkningar, processer, finansiella rapporter och styrdokument som krävs för att tillämpa standarden.

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen inkluderar, förutom utdelningar, räntor och realiserade vinster och förluster, även orealiserade värdeförändringar. Realiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Eget fritt kapital under rubriken "Balanserade vinstmedel". Realiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning. Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r. samt på medelvärde av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r. under året. Som räntesats tillämpas för samtliga försäkringsgrenar utom trafik, sjuk- och olycksfallsförsäkring den genomsnittliga räntan för Stibor 3-månaders löptid plus 0,5%. Det innebär för 2017 att räntesatsen blev 0 procent. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,50 %, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 0,75 %, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmandeinflytande från Moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Realiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Realiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls värderas andelar i intresseföretag till substansvärde i koncernredovisningen. Värdeförändringarna redovisas över resultaträkningen. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar det redovisade värdet på innehavet i intresseföretaget.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för andelarna i intresseföretaget och ägarföretagets andel av det verkliga nettovärdet av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger koncernens redovisade värde på andelarna reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Försäkringsföretagets funktionella valuta är svenska

kronor och vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser. Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av livförsäkring samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, d.v.s. när tjänsten utförts. Förmedlad affär redovisas samlad som en egen funktion.

Hyresintäkter

Hyresintäkter från rörelsefastigheter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i hyresavtalet. Den sammanlagda kostnaden för lämnade förmåner redovisas som en minskning av hyresintäkterna linjärt över hyresperioden.

Intäkter från fastighetsförsäljning

Intäkt av fastighetsförsäljningar redovisas normalt på tillträdesdagen, såvida inte risker och förmåner övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle. Om risker och förmåner förknippade med tillgången (dvs. kontrollen över den) har övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle än tillträdestidpunkten, intäktsredovisas fastighetsförsäljningen vid denna tidigare tidpunkt. Vid bedömningen av redovisningstidpunkt beaktas vad som avtalats mellan parterna beträffande risker och förmåner samt engagemang i den löpande förvaltningen. Därutöver beaktas omständigheter som kan påverka affärens utgång vilka ligger utanför säljarens och/eller köparens kontroll.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när Bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller Bolaget förlorar kontrollen över

dem. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto. I dessa fall presenteras posterna netto.

Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt eller räntekostnad, separat från tillgången eller skulden som räntan belöper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (t.ex. courtage) för dessa instrument kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader.

Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 22.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Länsförsäkringar Gotland förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer, derivat och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom t.ex. Länsförsäkringar AB ingår i denna utvärdering. Bolagets bedömning är att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Bolaget alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar som identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen, förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier och andelar, aktier och andelar i koncernföretag, aktier och andelar i intresseföretag samt obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag värderas i moderbolagets balansräkning till verkligt värde.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Länsförsäkringar Gotland har inga tillgångar som klassificeras på detta sätt.

Lånefordringar och kundfordringar

Låne- och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Eventuellt nedskrivningsbehov provas regelbundet.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av övriga skulder. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Fasträntekonton kan förekomma med löptider upp till 12 månader.

Värderingsprinciper

När verkligt värde för en tillgång eller skuld ska fastställas, använder koncernen observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Verkliga värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde hierarki baserat på indata som används i värderingstekniken enligt följande:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. Sådana instrument återfinns i balansposterna *Aktier och andelar*, *Obligationer och andra räntebärande värdepapper*. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument som handlas på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekni-

ken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för innehav av onoterade finansiella instrument inom balansposten Aktier och andelar.

Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den *Icke-tekniska redovisningen* som kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader. För placeringstillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna *Orealiserade vinster* på placeringstillgångar respektive *Orealiserade förluster* på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som *Övriga intäkter*.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Beståndsoverlåtelsen av Olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna "OSV" som slutfördes under 2017 redovisas som en immateriell tillgång. OSV skrivs av på 10 år. Avskrivningen redovisas linjärt i resultaträkningens driftskostnader.

Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och provas minst årligen för nedskrivningsbehov.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter redovisas enligt omvärderingsmetoden. Byggnader och mark som ägs av Länsförsäkringar Gotlands koncern och som används för administrativa syften redovisas till sina omvärderade belopp, vilket är det verkliga värdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och justering på grund av omvärdering på omvärderingsdagen. Verkligt värde baseras på rådande priser på en aktiv marknad för liknande fastigheter på samma plats och i samma skick. Värderingen utförs av en extern oberoende värderingsman. Värdeökningar till följd av omvärdering redovisas normalt mot omvärderingsreserv vilket redovisas som en ökning i övrigt totalresultat och ackumuleras i omvärderingsreserven i eget kapital. Om ökningen utgör återföring av tidigare redovisad värdenedgång avseende samma tillgång redovisas ökningen som en minskad kostnad i resultaträkningen. Dock redovisas minskningen i övrigt totalresultat till den del det finns eventuellt befintligt saldo i omvärderingsreserven hänförligt till tillgången.

Skilnaden mellan avskrivning baserat på det omvärderade värdet och avskrivningar enligt ursprungligt anskaffningsvärde överförs från omvärderingsreserven till balanserade vinstmedel.

Rörelsefastigheter består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms vara obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter. Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader.

Byggnadens stomme	80 år
Installationsstammar & elnät, yttertak, fasad & fönster, stomkompletteringar	40 år
Inre ytskikt och maskinell utrustning	20 år

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärde samt nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut. Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser

utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskaffas läggs utgiften till anskaffningsvärdet.

Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, uträknas och kostnadsförs i samband med utbyte. Reparationer kostnadsförs löpande.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår köpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter och konsulttjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivningsprinciper för materiella tillgångar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Beräknade nyttjandeperioder:

- inventarier, verktyg och installationer	5 år
- datainventarier	3 år

Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar provas för nedskrivning enligt IAS 36. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde och tillgångens nyttjandevärde.

En nedskrivning återförs om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovi-

sade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Gotland tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Även i de fall ersättningen är liten i absoluta tal, är beloppet betydande i relation till det belopp som utbetalas om den försäkrade händelsen inte inträffar. Samtliga Länsförsäkringar Gotlands försäkringskontrakt har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som inbetalts eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång. Som premieinkomst redovisas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret.

Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter.

Förnyelsepremier som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Annullationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen redovisas som avsättning för ej intjänade premier i balansräkningen. Beräkning av avsättningen sker genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid. I resultaträkningen redovisas effekten på raden förändring i avsättning för ännu ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffade skador vare sig de är anmälda till Bolaget eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan

kostnadsförda skador redovisas som en reduktion av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, enligt så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker. Denna bedömning innefattar bl.a. uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till Bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet för okända skador görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av Bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för Bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2.

Avsättningen för oreglerade skador i trafikförsäkring, sjuk- och olycksfallsförsäkring samt skadelivräntor diskonteras. Tyngdpunkten i framtida betalningsflöden uppfyller kraven i Finansinspektionens föreskrifter. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring har en diskonteringsränta om 0,40 (0,60) procent använts. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring har en diskonteringsränta om 0,60 (1,00) procent använts. Den totala avsättningen för oreglerade skador som diskonteras uppgår före diskontering till 352,8 (334,0) Mkr brutto, motsvarande belopp efter diskontering är 336,0 (308,0) Mkr.

Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna liv-

försäkringstekniska metoder och diskonteras till marknadsränta enligt den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan.

Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska skulder utgörs av den del av oreglerade skador som täcks av återförsäkraren baserat på återförsäkringskontrakt.

Även återförsäkrarens andel av avsättningen för oreglerade skador i trafikförsäkring och sjuk- och olycksfallsaffär redovisas till diskonterade värden. Den del av återförsäkrarens andel av avsättning för oreglerade skador som diskonteras, uppgår före diskontering till 116,3 (111,3) Mkr. Motsvarande belopp efter diskontering är 111,7 (104,4) Mkr. Den totala diskonteringseffekten uppgår netto till 12,2 (19,1) Mkr.

Förlustprövning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering.

Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iaktas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktposten Premiainkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Fordringar på och skulder till återförsäkrare värderas på samma sätt som de belopp som är kopplade till återförsäkringsavtalet och i enlighet med villkoren för varje återförsäkringsavtal.

Företbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner

och omkostnader för personal i försäljningsledet. Anskaffningskostnader skrivs av över 12 månader.

Återbäring och rabatter

Återbäring och rabatter redovisas nederst i det tekniska resultatet. För den del av återbäring och rabatter som inte är utbetalt görs en avsättning i balansräkningen. Avsättningen ingår i de försäkringstekniska avsättningarna.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas. Upplýsningar om Bolagets ansvarsförbindelser lämnas i not 37.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader som inte beaktas är skillnader som uppkommit vid första redovisningen av goodwill samt första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, vidare beaktas inte heller skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller

skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Pensioner genom försäkring

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget har dock gjort bedömningen att UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecta är tillämplig även för företagets pensionsplan. Företaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 10 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Pensioner - övrigt

Företaget har genom det centrala kollektivavtalet avseende tjänstepensioner som tryggats genom försäkring, en särskild rätt för vissa anställda, (personer födda år 1955 och tidigare), att den anställde kan avsluta sin tjänstgöring tidigast från och med 62 års ålder. Avsättning har gjorts utifrån antaganden om hur många som kommer att nyttja möjligheten. Skulden är diskonterad. Se även not 32. Under 2017 har de sista medarbetarna som har haft möjlighet att nyttja denna förmån gått i pension. Den totala avsättningen har därför satts till 0 (2 598) tkr.

Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigat, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning för förväntade kostnader för resultatdelning redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer (januari 2016). Även av Rådet för finansiell rapporterings utgivna uttalanden tillämpas. Försäkringsföretaget tillämpar s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFS 2015:12. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Ändrade redovisningsprinciper - moderbolaget

Om inte annat anges nedan har Moderbolagets redovisningsprinciper under 2017 förändrats i enlighet med vad som ovan angivits under rubriken "Ändrade redovisningsprinciper – koncernen".

Dotterföretag/Intresseföretag

Hindret för att värdera andelar i dotterföretag och intresseföretag till verkligt värde, i enlighet med IAS 27 och IAS 28 har tagits bort i RFR 2 till följd av en ändring i Årsredovisningslagen. Därav har moderbolaget värderat andelar i dotterbolag och intressebolag till verkligt värde från och med 2010.

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper

Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Byggnader och mark

Förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Samtliga fastigheter redovisas under Byggnader och mark i moderbolagets balansräkning.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

NOT 2 UPPLYSNINGAR OM RISKER

Inledning

Risk är en naturlig del av Länsförsäkringar Gotlands verksamhet. En framgångsrik hantering av risk är en av de viktigaste konkurrensfaktorerna för försäkringsbolag. Med andra ord behöver inte risk vara något negativt, utan det är hur olika typer av risker hanteras som är det väsentliga. Bolaget hanterar risktagandet genom tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer. Länsförsäkringar Gotland har som målsättning att identifiera, begränsa och följa upp alla de risker som kan ha en väsentlig påverkan på Bolagets resultat och ställning.

Länsförsäkringar Gotland är exponerat för flera olika typer av risk. Försäkringsrisker förknippade med skadeförsäkringsverksamheten kan delas in i tre riskområden; teckningsrisk, återförsäkringsrisk och reservsättningsrisk. I och med att premier tas ut i förskott är likviditetsrisken i försäkringsverksamheten begränsad, förutsatt att premierna placerats i likvida tillgångar. I den förmedlade bank- och livförsäkringsverksamheten är kreditrisk den mest påtagliga risken vid sidan om den operativa risken. Med hänsyn till att Bolagets resultat till stor del styrs av hur bra avkastningen varit i kapitalförvaltningen är även hantering och uppföljning av finansiell risk en central del av verksamheten.

Operativ risk, avser risken för förlust till följd av brister i processer, system, mänskliga misstag eller yttre händelser. Operativa risker finns i alla delar av Bolagets verksamhet.

Mål, principer och metoder för Bolagets riskhantering

Syftet med Bolagets riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra samtliga risker som Bolaget är exponerat för, både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att tillse att Bolaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker Bolaget är exponerat för.

Ansaret för Länsförsäkringar Gotlands riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om Bolagets övergripande styrdokument, exempelvis affärsplan, policy för finansförvaltning, placeringsriktlinjer (inklusive målportfölj, d.v.s. hur Bolagets tillgångar ska vara allokaterade mellan olika tillgångsslag) och riktlinje för skuldtäckning. Styrelsen får löpande rapportering av hur Bolagets risker utvecklas via ett flertal olika rapporter.

Styrelsen har även ett finansutskott till sitt förfogande samt ett risk- och revisionsutskott. I finansutskottet ingår två styrelseledamöter, vd och finansförvaltare. Finansutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av Bolagets tillgångar och ta beslut om placeringar inom de ramar som styrelsen beslutat. Finansutskottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av målportföljen och det regelverk som styr Bolagets kapitalförvaltning. Finansutskottet har minst fyra protokollförda mö-

ten per år. I risk- och revisionsutskottet ingår tre styrelseledamöter. Risk- och revisionsutskottet har främst till uppgift att övervaka företagets samtliga risker samt övervaka och säkerställa kvaliteten i den finansiella rapporteringen.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorn ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom Bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen.

Bolagets riskcontroller ansvarar för att identifiera och beskriva Bolagets olika riskområden. I detta ansvar ligger även att tillsammans med företagsledningen, Bolagets compliancefunktion samt Bolagets riskmanager, ta fram styrdokument som beskriver hur de olika riskerna ska hanteras. Riskcontrollern har även till uppgift att rapportera om den löpande riskhanteringen till styrelsen.

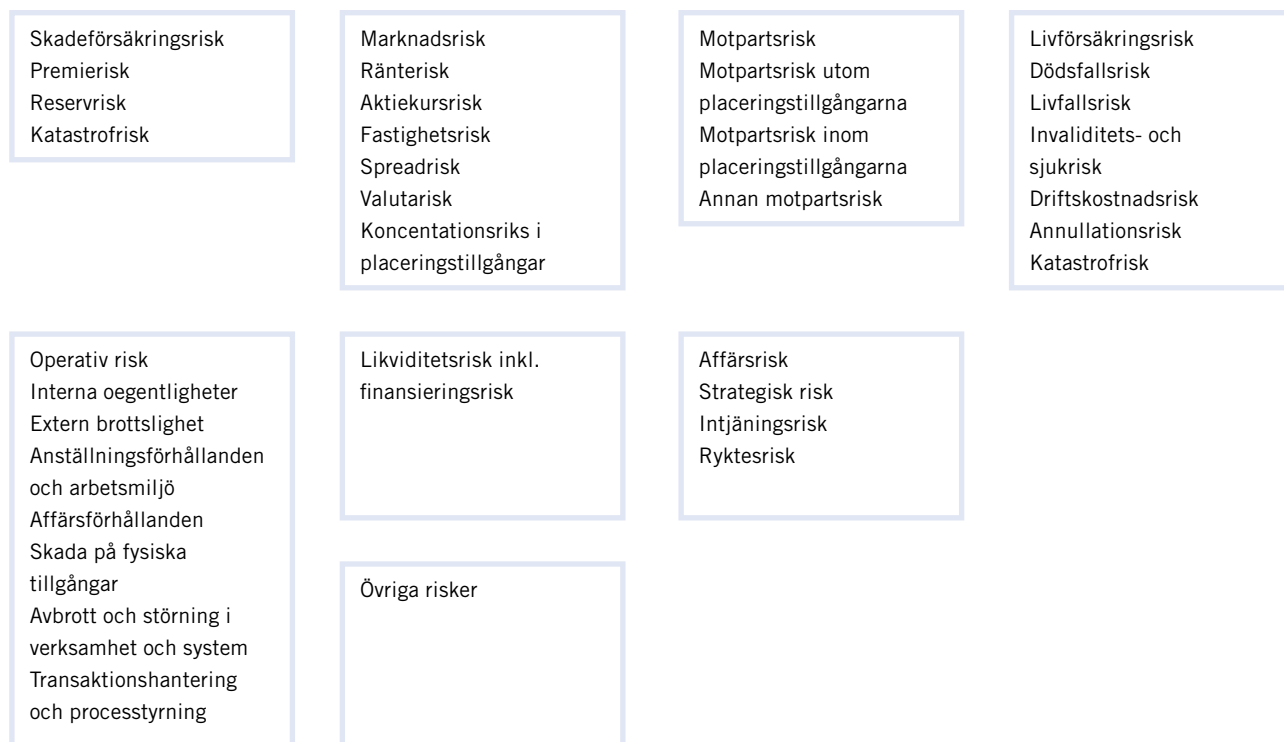
Compliancefunktionen är ett stöd för att Bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regel efterlevanden i Bolaget. Compliancefunktionen rapporterar fyra gånger per år till vd och styrelsen, samt lämnar årligen en samlad bedömning av hur väl Bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Bolagets riskurvalsgrupp och kreditkommitté har till uppgift att bedöma nya och befintliga risker inom sakförsäkrings- och kreditverksamheten. Kommittéerna har rätt att ta egna beslut om Bolaget ska acceptera en risk eller inte. Detta får dock bara ske inom de olika kommittémedlemmarnas behörigheter.

Bolaget har dessutom en säkerhetsgrupp som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor. Säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkringar AB. Bolaget har också ett väl utvecklat miljöledningssystem, vars syfte till stor del är att hantera och begränsa Bolagets risktagande på dessa områden.

Rapportering av risk

Bolagets risker delas in i olika kategorier där de största riskerna utgörs av marknadsrisk och skadeförsäkringsrisk. Riskkartan nedan illustrerar riskkategorierna kopplat till Bolagets försäkringsverksamhet.

Beräkningen av storleken på de olika riskerna genomförs i enlighet med standardformeln för kapitalkravsberäkningar under Solvens II som fastställts av EIOPA. Solvenskapitalkravet uppgår till 348 Mkr per 2017-12-31 och fördelar sig enligt följande:

Solvenskapitalkrav (Mkr)	2017-12-31	2016-12-31
Marknadsrisk	385	325
Motpartrisk	14	59
Skadeförsäkringsrisk	106	105
Sjukförsäkringsrisk	18	15
Livförsäkringsrisk	2	2
Immateriell risk	0	0
Diversifiering	-91	-111
Primärt solvenskapitalkrav (BSCR)	434	395
Justeringsbelopp för förlusttäckningskapacitet	-98	-90
Operativ risk	11	11
Solvenskapitalkrav (SCR)	348	317

Det totala riskbeloppet ställs sedan i relation till Bolagets kapital (konsolideringskapital). Bolagets styrelse får en riskrapport från riskkontrollfunktionen en gång per kvartal där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats. Bolagets kreditrisk rapporteras av bankchefen till styrelsens kreditutskott.

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar Bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvens.

Riskstrategi

Bolagets riskstrategi är en integrerad del i Bolagets verksamhetsstyrning vilken syftar till att styra Bolagets risktagande så att en bra avvägning mellan risktagande och förutsättningar för avkastning uppnås. Riskstrategin uppdateras årligen som en del i Bolagets strategi- och affärsplaneringsarbete och baseras bland annat på erfarenheter och lärdomar från Bolagets egen riks och solvensanalys, Ersä. Huvuduppgiften för Bolaget är att uppfylla strategiska mål vilka är förenade med risktagande. Bolagets verksamhet innebär också exponering mot risker som varken kan undvikas eller ska elimineras. Risker skall däremot styras medvetet och Bolaget skall sträva efter att inga onödiga risker tas eller på något sätt uppmuntras. Tydliga interna system för bevakning av riskrelaterade händelser samt en intern miljö och en ersättningspolicy som främjar riskmedvetenhet bidrar till rätt nivå av risktagande.

Egen risk- och solvensanalys

Som ett stöd och kontroll av Bolagets affärsplaner genomförs varje år en egen risk- och solvensanalys ("ERSA"). Det övergripande målet med ERSAn är att säkerställa att Bolagets kapital är och förblir tillräckligt för att bära de risker som följer av realiserandet av Bolagets långsiktiga affärsplan.

Bolagets affärsplan bygger på Bolagets affärsstrategier som utarbetats med stöd av en omvärldsanalys. Affärsplanen utarbetas med utgångspunkt från ett basscenario vilket motsvarar Bolagets bästa antagande om affärens och omvärldens utveckling under affärsplaneringsperioden. Affärsplanen testas också mot ett scenario med förväntad sämre ekonomisk utveckling än basscenariot, kallat alternativscenariot. För att bedöma riskkänsligheten i Bolagets affärsplan genomförs också 3-4 stresstester för att fastställa om Bolaget klarar att genomföra affärsplanen även under finansiell stress. Exempel på stresser kan vara kraftigt fallande aktiekurser, kraftigt stigande skadekostnader eller stora katastrofskador.

ERSA-processen genomförs minst en gång per år men om väsentliga förändringar i Bolagets riskprofil inträffar ska Bolaget utan dröjesmål genomföra en ny analys. ERSA-arbetet följer den dokumenterade ERSA-process som utvecklats för Bolaget.

Bolaget genomförde hösten 2017 den egna risk- och solvensanalysen. Vid genomförandet analyserades Bolagets kapitalbehov utifrån ett basscenario, ett alternativscenariot samt utifrån utfallet av tre stresstester. Efter genomförandet konstaterades att kapitalkvoten höll sig med god marginal över den beslutade risktoleransen om 160 % i samtliga scenarior. Styrelsens bedömning är att det under planeringsperioden (2018-2020) inte föreligger något behov av förändring av Bolagets risktagande från vad som antas i Bolagets affärsplan. ERSA-rapporten godkändes av styrelsen 2017-12-15 och har sänts till Finansinspektionen enligt gällande regelverk.

Extern rapportering

Rapporteringen till Finansinspektionen omfattar bland annat kvantitativa rapporter ("QRT-rapporter") på kvartals- och årsbasis. I de kvantitativa rapporterna rapporterar Bolaget bland annat uppgifter om balansräkningen generellt och placerings-tillgångar och försäkringstekniska avsättningar mer specifikt. De kvantitativa rapporterna innehåller också uppgifter om premier, skadekostnader och omkostnader. Vidare rapporterar Bolaget uppgifter om Bolagets kapitalbas och kapitalkrav. Som tillägg till de kvantitativa rapporterna är skadeförsäkringsföretag även skyldiga att kvartals- och årsvis fullgöra kompletterande tillsynsrapportering till Finansinspektionen. Denna omfattar bland annat uppgifter om resultat- och balansräkning, premier och försäkringsersättningar samt kapitalplaceringar och skulder.

I den kompletterande tillsynsrapporteringen skall även resultatuppgifter specificerat på försäkringsgrenar och rapporteras.

Bland övrig rapportering bör nämnas de mer kvalitativt beskrivande rapporterna såsom ERSA (som beskrivits ovan), Regelbunden tillsynsrapport ("RSR") samt Solvens- och verksamhetsrapport ("SFCR"). Slutligen är Bolaget skyldigt att upprätthålla ett förmånsrättsregister över de tillgångar som Bolaget håller för att täcka sina försäkringstekniska avsättningar.

ERSA upprättas och rapporteras årligen till Finansinspektionen

samt vid större förändringar i Bolagets verksamhet eller riskprofil. SFCR upprättas och rapporteras årligen till Finansinspektionen varefter rapporten publiceras på Bolagets hemsida. Fullständig RSR upprättas och rapporteras till Finansinspektionen vart tredje år medan en förenklad RSR som beskriver väsentliga förändringar i verksamhet, företagsstyrningssystemet eller Bolagets riskprofil uppdateras och rapporteras årligen däremellan. Rapportering av uppgifter från förmånsregistret sker på begäran från Finansinspektionen.

Risker i Skadeförsäkringsrörelsen (försäkringsrisker)

Skadeförsäkringsverksamhet går ut på att överföra risk från försäkringstagaren till försäkringsgivaren. Försäkringsgivaren tar in premier från ett stort antal försäkringstagare och förbinder sig att ersätta dem om en försäkrad skadehändelse inträffar. En korrekt prissättning av försäkringsavtalen är avgörande för resultatet i försäkringsverksamheten. Det finns dock en inneboende osäkerhet i försäkringsverksamhet som gör att ogynnsamma resultat kan förekomma. För att hantera denna osäkerhet används återförsäkring för att minska fluktuationen i försäkringsverksamhetens resultat.

Försäkringsverksamheten i Länsförsäkringar Gotland består av försäkringsgrenarna Sjuk och olycksfall, Villa och hem, Företag och fastighet, Trafik, Motorfordon och Mottagen återförsäkring. En uppdelning av resultat och avsättningar för respektive gren ges i resultatanalysen. I den mottagna återförsäkringen är Nordiska Kärnförsäkringspoolen den största enskilda risken. Bolagets ansvar i denna affär är maximerat till 800 000 euro per händelse.

Marknadsrisk

Då majoriteten av reserven och tillgångarna är räntekänsliga påverkas både tillgångar och skulder av en förändring av marknadsräntorna.

Livförsäkringsrisk

I samband med överlåtelsen av avvecklingsaffären inom trafik under 2014 mottog även Länsförsäkringar Gotland livränterörelse. Livränterörelse är klassificerad som övrig livaffär och livräntor betalas i normalfallet ut livsvarigt varför Bolaget exponeras mot länglevnadsrisk.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna. För att säkerställa att premien är tillräcklig görs löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Bolaget följer även detaljerade interna riktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. De mest frekventa besiktningarna som görs är våtrumsbesiktning i bostäder, skal- och brandskyddsbesiktning hos företag, samt el- och brandskyddsbesiktning på lantbruk. I samband med besiktning genomförs även skadeförebyggande åtgärder i form av rådgivning vilket ytterligare förbättrar Bolagets risk.

Katastrofrisk

Länsförsäkringar Gotlands verksamhetsområde är begränsat till Gotlands län, vilket innebär att de risker Bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada eller andra naturkatastrofer som översvämningar, jordskred eller liknande. Främst är det olika typer av egenförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känsliga för denna geografiska koncentration.

För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen har Bolaget, genom avgiven återförsäkring, försäkrat sig mot risken för mycket stora skador. All återförsäkring inom Länsförsäkringsgruppen ombesörjs av affärsområdet Återförsäkring inom Länsförsäkringar AB genom intern och extern återförsäkring. Återförsäkringsprogrammen gäller kalenderårsvis och förnyas/omförhandlas varje år. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet över valda självbehåll upp till vissa beloppsgränser. Styrelsen har beslutat om hur stor Bolagets egen kostnad per skadehändelse, självbehållet, får vara för olika typer av försäkringsrisker. Självbehållet varierar mellan 1-5 Mkr inom de olika försäkringsgrenarna.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svåra att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på brutto- och nettoavsättningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, medan övriga antaganden är konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter.

Känslighetsanalys av teckningsrisker (tkr)

Inverkan på vinst före skatt	2017	2016
1 % förändring i totalkostnadsprocent	2 149	2 072
1 % förändring i premienivån	2 460	2 351
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	2 544	2 361

Känslighetsanalys av teckningsrisker (tkr)

Inverkan på eget kapital	2017	2016
1 % förändring i totalkostnadsprocent	1 676	1 616
1 % förändring i premienivån	1 919	1 834
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	1 984	1 842

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att de försäkringstekniska avsättningarna inte räcker för att reglera inträffade skador. Bolagets totala åtagande för pågående försäkringar och oreglerade skador (netto) uppgår för år 2017 till 449,7 Mkr (435,8). Uppskattningen av de försäkringstekniska avsättningarna innefattar viss osäkerhet, eftersom avsättningarna motsvarar en bedömning av framtida skadeersättningar. Bedömningarna grundar sig på information om historiska skador som är kända på balansdagen. Därutöver beaktas förändringar i skadekostnadsutvecklingen, förändringar i lagstiftning och andra ekonomiska förhållanden. Vid reservsättning används vedertagna aktuariella metoder i kombination med prognoser över antal skador och medelskadekostnader. Osäkerheten är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Främst gäller det skador där stora utbetalningar kan komma många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom Trafik- och Olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av Bolagets avsättning för oreglerade skador.

När det gäller trafikskador finns även en osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader. Även en förändring av skadeinflationsantagandet kan få stor påverkan på skadekostnaden och avsättningen för oreglerade skador.

Utvecklingen av Bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs löpande och därutöver en till två gånger per år.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring, skadelivräntor samt sjuk- och olycksfallsförsäkring. Detta innebär att Bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna. Totalt uppgår de diskonterade avsättningarna för oreglerade skador (netto) till 224,4 (203,6) Mkr. Den ackumulerade diskonteringseffekten, dvs. skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade reserver uppgår till 12,2 (19,1) Mkr. LFAB Sak har bland annat till uppgift att rekommendera vilken diskonteringsränta som bör användas för diskontering av skadereserverna i trafikaffären. Länsförsäkringar Gotland har valt att följa denna rekommendation. För skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,20 %. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,40 %, baserad på de senaste fem årens

7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 0,60 %, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Känslighetsanalys, reservsättningsrisk (tkr)

Riskparameter

Minskning av diskonteringsräntan

<i>med 1 %-enhet</i>	2017	2016
- Inverkan på vinst före skatt	22 790	21 041
- Inverkan på eget kapital	17 776	16 412

Reservsättning och skadeavveckling

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års reservavsättning i förhållande till faktiskt avvecklingsresultat ett mått på Bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Det totala avvecklingsresultatet netto 2017 är 17.217 (756) tkr.

Reservsättning och avvecklingsresultat, brutto (Mkr)

Reservsättning och

avvecklingsresultat, brutto (Mkr)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Avsättning oreglerade skador	201,7	251,1	257,5	295,2	302,8	292,9	382,2	390,3	433,9	454,3
Förändring (%)	10	24	3	15	3	-3	30	2	11	5
Avvecklingsresultat	1,8	15,7	5,3	7,6	0,3	47,8	3,0	9,3	9,7	18,2

Återförsäkringsrisk

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar Bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen i länsbolagsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen - per riskslag - fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa Bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet. Självbehållet är för Bolagets del maximerat till 5,0 Mkr.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet har under året haft en kapacitet om 8 miljarder kr totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans.

Risken att Bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av Bolagets återförsäkringsprogram, är en processrisk, och är ett exempel på risk som definitions- mässigt hör hemma under rubriken "Operativa risker".

Bolaget har på balansdagen en återförsäkringsfordran om 118,5 Mkr (106,3) avseende återförsäkrares andel av oregrerade skador.

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och råvarupriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.

För Länsförsäkringar Gotlands del är aktiekurs-, valuta- och ränterisk samt fastighetsrisker de mest påtagliga riskerna. Bolaget har ingen direkt exponering mot råvaror, men självklart finns en sådan exponering indirekt via Bolagets aktieexponering.

Bolaget har ett regelverk, policy och riktlinjer för finansförvaltningen, för hur Bolaget får placera tillgångarna och till vilken risk detta får göras. Policy och riktlinjer för finansförvaltningen revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har Bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur Bolaget får placera kapitalet.

Målet för Bolagets finansförvaltning är att långsiktigt generera så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och tillgänglighet.

I syfte att skapa meravkastning utöver vad normalportföljen ger, har Bolaget valt en aktiv förvaltning av tillgångarna, vilket i sin tur medför att den faktiska fördelningen av tillgångar kan avvika från normalportföljen. För att begränsa den risk det innebär att den faktiska avkastningen ska avvika väsentligt från normalportföljens avkastning har styrelsen beslutat om hur mycket den faktiska portföljen får avvika från normalportföljen. Styrelsen tar därmed ställning, dels till vilken risknivå som ska gälla för förvaltningen och dels till vilken frihet som ges till den operativa förvaltningsorganisationen att söka höja avkastningen genom att avvika från normalportföljen.

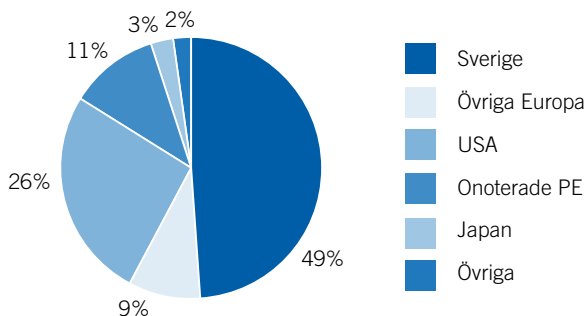
Bolagets finansutskott tar löpande beslut om den löpande förvaltningen. Den operativa förvaltningsorganisationen effektuerar besluten. Eventuella avvikelser från det mandat finansutskottet erhållit från styrelsen rapporteras till styrelsen.

Inför varje finansutskott samt styrelsemöte rapporteras en finansrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur Bolagets placeringstillgångar är placerade, samt hur den aktuella allokeringen förhåller sig till normalportföljens. Alla typer av avvikelser gentemot Bolagets policy och riktlinjer för finansförvaltningen rapporteras i finansrapporten.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är Bolagets enskilt största marknadsrisk. Koncernen har en total aktieexponering om 541 (510,5) Mkr. I detta innehav ingår strategiska aktieinnehav såsom Länsförsäkringar AB. Aktieportföljen, utöver de strategiska aktieinnehaven, uppgår till 345 (323) Mkr. Bolaget försöker minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika bolag, branscher och geografiska regioner.

Geografisk fördelning

Diagrammet visar hur Bolagets aktieplaceringar (exklusive strategiska placeringar) fördelar sig på olika geografiska regioner.

Känslighetsanalys för aktier, koncernen (tkr)	2017	2016
Kursnedgång på aktier med 10 %		
- Inverkan på vinst före skatt	34 500	32 300
- Inverkan på eget kapital	26 910	25 194

Valutakursrisk

Bolaget har indirekt tillgångar i utländsk valuta via våra globala aktiefonder samt private equity innehav. Bolaget har per 31/12 främst en indirekt exponering mot US dollar, Euron samt Yen. Den totala valutaexponeringen uppgår till 172,2 (167,8) Mkr. Bolaget har inte, genom derivat eller på annat sätt, genomfört valutasäkringar.

Känslighetsanalys, valutarisk (netto)	2017	2016
Inverkan på resultatet före skatt (tkr)		
10 % nedgång i valutakurser generellt	17 300	16 786
10 % nedgång i valutan USD	10 913	10 220
10 % nedgång i valutan EUR	4 442	3 819
10 % nedgång i valutan övriga valutor	806	1 819

Tabellen ovan visar hur resultatet före skatt påverkas av en förändring i valutakurser med hänsyn taget till valutasäkringsinstrument.

Känslighetsanalys, valutarisk (netto)	2017	2016
Inverkan på resultatet efter skatt (tkr)		
10 % nedgång i valutakurser generellt	13 494	13 093
10 % nedgång i valutan USD	8 512	7 972
10 % nedgång i valutan EUR	3 465	2 979
10 % nedgång i valutan övriga valutor	629	1 419

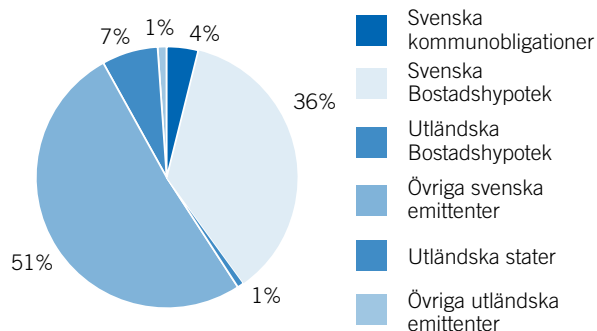
Tabellen ovan visar hur eget kapital efter skatt påverkas av en förändring i valutakurser med hänsyn taget till valutasäkringsinstrument.

Ränterisk

Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 514,2 (348,8) Mkr. Några räntebärande finansiella skulder finns inte. Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av statsobligationer, bostadsobligationer, kreditobligationer och räntefonder. Ränteförvaltningen sker internt såväl som externt.

Länsförsäkringar Gotland är exponerat för ränterisk genom risken för att de fastförräntade tillgångarna sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk eller prISRISK ökar med tillgångens löptid. Durationen i ränteportföljen per 31/12-17 är 2,14 (1,22). Ränteplaceringarna hålls oftast tills laga förfall.

Räntebärande placeringar

Diagrammet visar hur Bolagets räntebärande placeringar fördelar sig på olika typer av emittenter.

Känslighetsanalys för räntebärande placeringar (tkr)	2017	2016
Ränteuppgång med 1 %		
Inverkan på vinst före skatt	-3 079	-2 151
Inverkan på eget kapital	-2 402	-1 678

Fastighetsrisk

Bolagets exponering i fastigheter och fastighetsrelaterade tillgångar (Trasten 5 och 6, Trojenborg 12, Humlegården Holding I, samt Anden 16 och Brf 14 Valhallavägen 73) uppgår till totalt 212,3 (fg år 150,4). Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärdsförändringar. För Länsförsäkringar Gotlands del utgör fastighetsrisken 15,6 % av Bolagets totala tillgångar.

Kreditrisk

Kreditrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa kreditrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har Bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering (rating) en emittent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuldtäckningsregler.

Emittent av ränteinstrument ska ha minst investment grade. (Kreditrating BBB- eller högre, enl Standard & Poor's ratingskala eller Baa3 eller högre enl. Moody's skala.) Dock får 15% av den totala ränteportföljen exponeras mot icke ratade bolag.

Bolagets totala kreditexponering uppgår till 514,2 (fg år 348,7), Mkr, varav exponering mot svenska staten och kommuner utgör 19,6 (fg år 38,8) Mkr. Bolagets kreditexponering exklusive exponering mot svenska staten är fördelat enligt följande kreditkvalitet:

Kreditkvalitet på klasser av finansiella tillgångar

	AAA	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+/BBB-	Ej rating	Totalt
Svenska statsobligationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Svenska kommunobligationer	15 060	4 637	0	0	0	0	0	0	0	19 697
Svenska Bostadshypotek	184 687	0	0	0	0	0	0	0	0	184 687
Utländska Bostadshypotek	0	0	0	0	0	7 078	0	0	0	7 078
Övriga svenska emittenter	5 030	2 971	0	0	0	52 125	12 605	159 053	31 351	263 136
Utländska stater	0	0	0	0	0	0	5 098	5 050	23 220	33 368
Övriga utländska emittenter	0	0	0	0	0	0	0	6 272	0	6 272
Totalt	204 777	7 607	0	0	0	59 203	17 703	170 375	54 572	514 238

Marknadsvärde per ratingkategori, tkr

	2017-12-31	%	2016-12-31	%
AAA till AA-	212 384	41%	152 518	46%
A+ till A-	76 906	15%	34 607	10%
BBB+ till BBB-	170 375	33%	93 978	28%
Utan rating	54 572	11%	67 682	16%
Summa	514 237		348 785	

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Gotland är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolaget har som riktlinje att alltid ha en likviditet (kassa och bankmedel) som uppgår till minst 1/12-del av ett års skadeutbetalningar och omkostnader. Utöver detta finns alltid möjlighet att med två till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

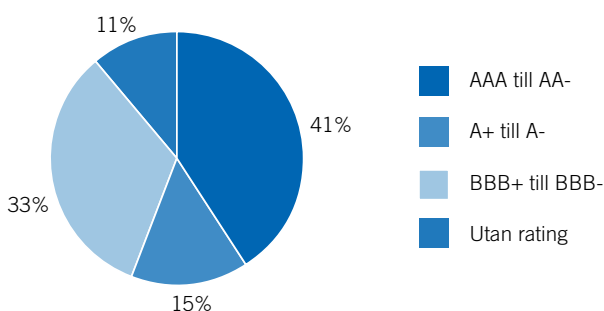
Under en normal månad har Bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka 18 Mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionersättningar från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv uppgår till drygt 23 Mkr.

Operativa risker

En viktig del av Bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för Bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara.

Bolagets funktioner för riskhantering, compliance och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska Bolagets operativa risker.

Incidentrapportering och kundklagomålshantering är också viktiga delar av riskarbetet. De incidenter och kundklagomål

Bolagets räntebärande placeringar fördelade på ratingkategori

som inträffar loggas och hanteras i särskilda system för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara.

Motpartsrisk*Motpartsrisk finansiella instrument*

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har Bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering (rating) en emittent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt ifrån gällande skuldtäckningsregler. Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Bolaget har inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oregrerade.

Motpartsrisk i avgiven återförsäkring

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet vid val av återförsäkrare är bland annat att dessa ska ha minst A-rating enligt ratinginstitutet Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I nedanstående tabell framgår hur exponeringen för motpartsrisk fördelar sig på olika ratingkategorier beträffande länsförsäkringsgruppens avtal med externa återförsäkringsgivare per 2017-12-31.

Standard & Poor's rating 2017-12-31	%
AA	38,5
A	59,0
Utan rating från S&P*	2,5
Total	100

*Länsförsäkringsbolagen deltar på Agrias återförsäkring, Marine XL samt Länsförsäkringars internationella retroaffär.

Länsförsäkringar Gotland köper all återförsäkring genom återförsäkringsavdelningen hos Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringsgruppen har ett antal interna pooler som ger länsförsäkringsbolagen återförsäkringsskydd. Detta innebär att bolagen återförsäkrar varandra för de skador som överstiger vissa fastställda belopp (självbehåll). Självbehållet fastställs årligen i styrelsen och är för Länsförsäkringar Gotlands del maximerat till 5,0 (5,0) Mkr. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen, per skada, per händelse och totalt per skadeår, upp till den skadekostnadsnivå som täcks av externa återförsäkrare. Bolaget har på balansdagen 118,5 (106,3) Mkr i återförsäkrarens andel av oreglerade skador, för detta belopp svarar både externa återförsäkringsbolag och bolag inom länsförsäkringsgruppen. Största risk i mottagen affär bedöms vara vårt deltagande i Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse är för Bolagets del begränsad till ca 7,7 (7,7) Mkr.

Affärsrisker

Med affärsrisk avses risken för förluster till följd av effekter av strategiska beslut, en sämre intjäning eller rykten. Affärsrisker är därmed en följd av dels interna händelser i Bolaget men även externa händelser som konsument- eller konkurrentbeteende. Bolaget arbetar därför kontinuerligt med bevakning av interna och externa händelser som kan innebära risker eller möjligheter. Inom ramen för arbetet med den lång- och kortsiktiga affärsplanen identifieras affärsrisker som sedan löpande hanteras i företagsledningen och i styrelsen.

Som generell princip gäller att den som svarar för en del av verksamheten i Bolaget också svarar för de risker som uppkommer i den verksamheten. Den principen gäller även affärsrisker. I bolagets ERSA-process utgör de identifierade affärsriskerna basen vid framtagandet av Bolagets negativa scenarier och stresstester.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer Bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Liv respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Länsförsäkringar Gotland en provision. Se vidare not 1.

NOT 3 PREMIEINKOMST (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

	2017	2016
Direkt försäkring i Sverige	225 612	216 134
Mottagen återförsäkring	20 369	18 943
Summa premieinkomst	245 981	235 077

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

	2017	2016
Överförd kapitalavkastning	2 503	5 416
Räntesatser, procent		
Räntesats direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring	0,50%	0,75%
Räntesats mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring	0,75%	1,25%
Räntesats övriga försäkringsgrenar	0,00%	0,00%

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r. samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r. under året. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,50 %, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 0,75 %, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation. För övriga försäkringsgrenar används den genomsnittliga räntan för Stibor 3-månaders löptid plus 0,5%, lägst 0,0%.

**NOT 5 FÖRSÄKRINGERSÄTTNINGAR
(KONCERNEN/MODERBOLAGET)**

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrarens andel		Försäkringsersätt- ningar f.e.r	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Utbetalda försäkringsersättningar	-89 228	-104 208	-5 324	11 810	-94 552	-92 398
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	-423	-4 754	3 482	-5 399	3 059	-10 153
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	-16 574	-37 264	8 766	-254	-7 808	-37 518
Driftskostnader för skadereglering	-21 847	-20 204	0	0	-21 847	-20 204
Försäkringsersättningar f.e.r	-128 072	-166 430	6 924	6 157	-121 148	-160 273

NOT 6 DRIFTSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Specifikation av resultatposten driftskostnader				
Anskaffningskostnader	-24 248	-23 587	-24 248	-23 587
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	433	-298	433	-298
Administrationskostnader	-17 130	-15 907	-16 324	-15 101
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-194	-182	-194	-182
Summa	-41 139	-39 974	-40 333	-39 168

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Övriga driftskostnader				
Skaderegleringskostnader ingående i utbetalda försäkringsersättningar	-21 847	-20 204	-21 847	-20 204
Driftskostnader för kapitalförvaltning ingående i Kapitalförvaltning, kostnader	-4 740	-4 246	-4 740	-4 246
Kostnader för förmedlad affär	-49 296	-52 877	-49 296	-52 877
Summa	-75 883	-77 327	-75 883	-77 327
Summa driftskostnader	-117 022	-117 301	-116 216	-116 495

Totala driftskostnader uppdelade på kostnadsslag

Direkta och indirekta personalkostnader	-61 270	-56 396	-61 270	-56 396
Lokal- och kontorsomkostnader	-3 371	-3 313	-3 371	-3 313
Provisioner och vinstandelar i mottagen återförsäkring	-139	-124	-139	-124
Ombudersättningar	-1 503	-1 259	-1 503	-1 259
Avskrivningar	-1 503	-1 250	-697	-444
Övriga driftskostnader	-49 236	-54 959	-49 236	-54 959
Summa	-117 022	-117 301	-116 216	-116 495

NOT 7 ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

<i>Resultat från medlemskap i Trafikförsäkringsföreningen</i>	2017	2016
Premier- och trafikförsäkringsavgifter	2 116	1 802
Skadekostnader	-3 219	-3 214
Driftskostnader	34	-284
Kapitalavkastning	25	45
Övriga tekniska kostnader	-1 044	-1 651

NOT 8 ÅTERBÄRING OCH RABATTER (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

	2017	2016
IB Återbäring och rabatter	50 000	0
Under perioden reglerad återbäring och rabatt	-50 000	0
Årets avsättning för ej förfallen återbäring	70 000	50 000
Återbäring och rabatter	70 000	50 000

NOT 9 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Hysesintäkter från byggnader och mark	704	564	704	714
Utdelning på aktier och andelar	4 545	4 137	4 545	4 137
Utdelning på aktier i koncern/intressebolag	250	200	250	2 385
Ränteintäkter mm				
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 660	2 679	2 660	2 679
- övriga ränteintäkter	359	576	359	576
Valutakursvinster, netto	49	85	49	85
Realisationsvinster och återförda nedskrivningar, netto				
- aktier och andelar	9 966	5 061	9 966	5 061
- räntebärande värdepapper	255	3 220	255	3 220
Summa kapitalavkastning, intäkter	18 788	16 522	18 788	18 857

NOT 10 OREALISERADE VINSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
- byggnader och mark	0	0	11 875	0
- aktier i koncern/intresseföretag	507	413	28 606	27 211
- aktier och andelar	65 979	68 861	37 880	42 063
- räntebärande värdepapper	0	1 224	0	1 224
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	66 486	70 498	78 361	70 498

NOT 11 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Driftskostnader för byggnader och mark	-3 066	-1 373	-3 066	-1 373
Kapitalförvaltningskostnader	-4 740	-4 246	-4 740	-4 246
Realisationsförluster, netto				
- aktier och andelar i koncern/intresseföretag	0	-174	0	-1 855
Summa kapitalavkastning, kostnader	-7 806	-5 793	-7 806	-7 474

NOT 12 OREALISERADE FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
- räntebärande papper	-1 363	0	-1 363	0
Summa orealiserade förluster på placeringstillgångar	-1 363	0	-1 363	0

NOT 13 ÅRETS NETTOVINST/FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Samtliga tillgångar är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Aktier i koncern/intresseföretag	757	439	28 856	27 741
Aktier och andelar	80 539	78 144	52 440	51 346
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 911	7 699	1 911	7 699
Summa	83 207	86 282	83 207	86 786

Bolaget har inga finansiella skulder värderade till verkligt värde.

NOT 14 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Övriga intäkter	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Provisioner från Liv	3 952	3 017	3 952	3 017
Provisioner från Bank och Fond	54 184	51 595	54 184	51 595
Provisioner från Fastighetsförmedling	121	47	121	93
Summa intäkter	58 257	54 659	58 257	54 705
Övriga kostnader				
Driftskostnader för Liv	-2 496	-3 224	-2 496	-3 224
Driftskostnader för Bank och Fond	-46 416	-48 862	-46 416	-48 862
Driftskostnader för Fastighetsförmedling	-384	-647	-384	-791
Summa kostnader	-49 296	-52 733	-49 296	-52 877
Resultat förmedlad affär	8 961	1 926	8 961	1 828

NOT 15 SKATTER

Aktuell skattekostnad/intäkt	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Periodens skattekostnad/intäkt	140	134	-38	-43
Summa aktuell skatt	140	134	-38	-43
Uppskjuten skattekostnad/intäkt				
- Temporära skillnader byggnader och mark	-72	-72	-2 685	-72
- Temporära skillnader aktier och andelar	-8 343	-9 255	-8 343	-9 255
- Temporära skillnader räntebärande värdepapper	300	-269	300	-269
- Pensionskostnader enligt 62-årsregeln	-571	-412	-571	-412
- Uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver	-329	6 801	0	0
Summa uppskjuten skatt	-9 015	-3 207	-11 299	-10 008
Totalt redovisad skattekostnad/intäkt	-8 875	-3 073	-11 337	-10 051

Avstämning av effektiv skatt

Koncernen	2017 %	2017	2016 %	2016
Resultat före skatt		66 612		38 647
Skatt enligt gällande skattesats	22,0%	-14 655	22,0%	-8 502
Skatteeffekt av:				
-ej avdragsgilla kostnader		-188		-641
-ej skattepliktiga intäkter		59		542
-ej skattepliktig värdeförändring i koncern/intressebolag		111		91
-ej skattepliktig värdeförändring i aktier och andelar		6 183		5 895
-övriga justeringar		0		-73
-schablonintäkt på investeringsfonder		-385		-347
-schablonränta på periodiseringsfonder		0		-38
Redovisad effektiv skatt	13,3%	-8 875	8,0%	-3 073

NOT 15 SKATTER FORTS**Avstämning av effektiv skatt**

Moderbolaget	2017 %	2017	2016 %	2016
Resultat före skatt		77 801		70 697
Skatt enligt gällande skattesats	22,0%	-17 116	22,0%	-15 553
Skatteeffekt av:				
-ej avdragsgilla kostnader		-188		-641
-ej skattepliktiga intäkter		59		542
-ej avdragsgill realisationsförlust i aktier och andelar		0		0
-ej avdragsgill värdeförändring i aktier och andelar		0		0
-ej skattepliktig värdeförändring i koncern/intressebolag		6 293		5 986
-schablonintäkt på investeringsfonder		-385		-347
-schablonränta på periodiseringsfonder		0		-38
Redovisad effektiv skatt	14,6%	-11 337	14,2%	-10 051

Redovisat i balansräkningen**Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder**

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder hänför sig till följande:

Koncernen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Rörelsefastigheter	0	0	-10 035	-7 351	-10 035	-7 351
Andra finansiella placeringstillgångar	1 128	1 128	-50 250	-42 206	-49 122	-41 078
Avsättning för pensioner	0	572	0	0	0	572
Obeskattade reserver	0	0	-51 185	-50 858	-51 185	-50 858
Skattefordringar/skatteskulder	1 128	1 700	-111 470	-100 415	-110 342	-98 715

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder hänför sig till följande:

Moderbolaget	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Byggnader och mark	0	0	-10 035	-7 351	-10 035	-7 351
Andra finansiella placeringstillgångar	1 128	1 128	-50 250	-42 206	-49 122	-41 078
Avsättning för pensioner	0	572	0	0	0	572
Skattefordringar/skatteskulder	1 128	1 700	-60 285	-49 557	-59 157	-47 857

NOT 16 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Ingående balans	7 488	7 488	0	0
Årets anskaffningar	2 585	0	2 585	0
Utgående balans	10 073	7 488	2 585	0
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Ingående balans	-7 488	-7 488	0	0
Årets avskrivningar enligt plan	-259	0	-259	0
Utgående balans	-7 747	-7 488	-259	0
Summa:	2 326	0	2 326	0

7 488 tkr av de Immateriella tillgångarna i koncernen avser programvara som tagits i bruk från och med 2006-07-01 respektive 2011-01-01. Anskaffade dataprogram har en beräknad nyttjandeperiod av 5 år och har skrivits av med 20 % per år. Övrig del av de Immateriella tillgångarna avser beståndsoverlåtelse av Olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna som gjordes 2017. Beståndsoverlåtelsen har en beräknad nyttjande period av 10 år och avskrivs med 10% per år.

NOT 16 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR FORTS.

	Koncernen	
	2017	2016
Goodwill		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	0	865
Rörelseförvärv	0	0
Avyttringar	0	-865
Utgående balans	0	0

NOT 17 BYGGNADER OCH MARK/RÖRELSEFASTIGHETER

	Koncernen Rörelse- fastigheter	Moderbolaget Byggnader och mark
Antal	4	4
Areal kvm	3 151	3 151
Anskaffningsvärde tkr	37 462	15 402
Marknadsvärde	53 850	53 850
Bokfört värde	53 850	53 850
Bokfört värde per kvm kr	17 090	17 090

Geografisk fördelning

Av det totala fastighetsbeståndet är en kontorsfastighet och en mindre industrifastighet belägna i Visby, en kontorsfastighet i Hemse, en del i en andelsfastighet samt en bostadsrättslägenhet i Stockholm.

	Koncernen/Moderbolaget	
	2017	2016
Belopp i tkr		
Ingående verkligt värde	41 975	41 975
Nettoförändring av marknadsvärdet	11 875	0
Utgående verkligt värde	53 850	41 975

Rörelsefastigheter	Koncernen	
Omvärderat avskrivet anskaffningsvärde	2017	2016
Ingående balans	41 975	41 975
Årets planmässiga avskrivningar före omvärdering	-806	-806
Omvärdering av rörelsefastigheter	12 681	806
Utgående balans	53 850	41 975
Avskrivningar		
Ingående balans	6 300	5 494
Årets avskrivningar enligt plan	806	806
Utgående balans	7 106	6 300

Fastigheterna har värderats externt under 2017.

Verkliga värden har beräknats med användandet av en ortsprismetod och avkastningsbaserad kassaflödesmetod.

Byggnader och mark - påverkan på periodens resultat	Moderbolaget	
	2017	2016
Hysesintäkter	704	714
Direkta kostnader	-3 066	-1 373
Orealiserade värdeförändringar	11 875	0
Summa:	9 513	-659

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Fastigheterna består av två kontorsfastigheter som till huvuddelen används till eget kontor. Innehåller också butik/kontor som hyrs ut till utomstående hyresgäster. Hyreskontrakt avseende kontor och butiker upprättas initialt normalt på en hyrestid som omfattar 5 år. En fastighet avser en andelsfastighet i Stockholm där bolaget äger ca 9 % av fastigheten. Häri används en lägenhet som övernattningenslägenhet i samband med tjänsteresor. En mindre industrifastighet i Visby används för skadebesiktning av motorfordon.

NOT 18 AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderbolaget	Dotterbolagets säte, land	Ägarandel i %	
		2017	2016
Humlegården Gotland AB	Gotland, Sverige	100	100
Verkligt värde			
Vid årets början		166 491	142 047
Avyttring		0	- 2 354
Förändring verkligt värde		28 099	26 798
Utgående balans 31 december		194 590	166 491

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterbolag

Dotterbolag/Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andelar i %	Anskaffningsvärde		Redovisat värde	
			2017	2016	2017	2016
Humlegården Gotland AB, 556676-2687, Gotland	51 000	100	15 925	15 925	194 590	166 491
Summa aktier och andelar i koncernföretag			15 925	15 925	194 590	166 491
Uppskrivningar			20 243	20 243		

NOT 19 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Koncernen/Moderbolaget	Intresse- företagets säte, land	Ägarandel i %	
		2017	2016
Brandförebyggarna Gotland AB	Gotland, Sverige	50	50
Verkligt värde, tkr			
Vid årets början		2 245	1 832
Förändring verkligt värde		507	413
Utgående balans 31 december		2 752	2 245

Specifikation av koncernens/moderbolagets direkta innehav av andelar i intresseföretag

Intresseföretag/Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andelar i %	Anskaffningsvärde		Redovisat värde	
			2017	2016	2017	2016
Brandförebyggarna Gotland AB, 556629-9946, Gotland	25 000	50	0	0	2 752	2 245
Summa aktier och andelar i intresseföretag			0	0	2 752	2 245

NOT 20 AKTIER OCH ANDELAR

	Verkligt värde		Anskaffningsvärde	
	2017	2016	2017	2016
Moderbolaget	533 969	498 108	304 014	303 095
Koncernen	723 938	659 978	319 939	319 020

Ytterligare information om finansiella instrument lämnas i not 22.

NOT 21 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Koncernen/Moderbolaget	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde	
	2017	2016	2017	2016
Svenska staten	15 060	14 999	14 672	14 621
Länsförsäkringar Kort Räntefond	356 604	207 247	357 997	207 997
Övriga svenska räntefonder	26 261	26 002	25 045	25 045
Övriga svenska emittenter	90 540	80 527	89 220	79 500
Övriga utländska emittenter	25 773	20 010	28 750	21 705
Summa	514 238	348 785	515 684	348 868
Varav noterade värdepapper	514 238	348 785	515 684	348 868
Negativ skillnad till följd av att bokfört värde understiger nominella värden.*	-1 628	-1 464		

*Avser enbart eget innehav eftersom tillförlitliga uppgifter om nominellt värde i räntefonder inte kunnat erhållas.

Förfallostruktur; obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2017	2016	2017	2016
Mindre än ett år	33 196	12 014	32 847	11 974
Mellan 1 - 5 år	475 446	323 581	477 282	323 758
Över 5 år	5 596	13 190	5 555	13 136
Summa	514 238	348 785	515 684	348 868

NOT 22 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Samtliga tillgångar är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Aktier och andelar	723 938	659 978	533 969	498 108
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	514 238	348 785	514 238	348 785
Upplupen ränteintäkt	610	482	610	482
Summa	1 238 786	1 009 245	1 048 817	847 375

Finansiella skulder	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Övriga skulder	7 641	5 683	7 641	5 683
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 667	6 234	5 667	6 234
Summa	13 308	11 917	13 308	11 917

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Moderbolaget 2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	321 720	210 459	1 790	533 969
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	514 238	0	0	514 238
Summa moderbolaget	835 958	210 459	1 790	1 048 207
Koncernen 2017				
Aktier och andelar	321 720	365 295	36 923	723 938
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	514 238	0	0	514 238
Summa koncernen	835 958	365 295	36 923	1 238 176

Moderbolaget 2016	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	308 391	189 717	0	498 108
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	348 785	0	0	348 785
Summa moderbolaget	657 176	189 717	0	846 893
Koncernen 2016				
Aktier och andelar	308 391	317 207	34 380	659 978
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	348 785	0	0	348 785
Summa koncernen	657 176	317 207	34 380	1 008 763

Redovisade värden för finansiella tillgångar, nivå 2	Moderbolaget	Koncernen
	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Ingående balans	189 717	317 207
Vinster och förluster som redovisas i resultatet	20 742	48 088
Utgående balans	210 459	365 295

Känslighetsanalys för finansiella tillgångar, nivå 2	Moderbolaget	Koncernen
Vid värdenedgång om 10%:	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Påverkan på resultat före skatt	21 046	36 530
Påverkan på eget kapital efter skatt	16 416	28 493

Värdering av tillgångar på nivå 2:

Aktierna i LFAB värderas till substansvärde (205,6 Mkr). Substansvärdet för LFAB-aktien är det samma som LFAB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på LFAB-aktien är således årets totalresultat i LFAB-koncernen.

Andelarna i Länsförsäkringar Mäklarservice AB värderas till substansvärde (0,6 Mkr). Substansvärdet hos Länsförsäkringar Mäklarservice AB är det samma som bolagets redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet är således årets totalresultat i Länsförsäkringar Mäklarservice AB.

Andelarna i Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB värderas till substansvärde (0,7 Mkr). Substansvärdet är det samma som bolagets redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet är således årets totalresultat i Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB.

Länsförsäkringar Gotland äger andelar i ett fastighetsbolag. Andelarna redovisas till verkligt värde. På nivå 2 redovisas värdet på andelar i Humlegården Fastigheter AB (154,8 Mkr). Värdet på andelarna beräknas som ett substansvärde vilket består av respektive koncerns egna kapital plus orealiserade värdeförändringar ("övernärden") i fastigheter. Övernärden är lika med fastigheternas marknadsvärde minus koncernmässigt bokfört värde korriberat för uppskjuten skatt. Fastigheterna värderas av externa värderingsföretag och dessa görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassaflöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att ortspriser varit tillgängliga och kunnat användas.

Redovisade värden för finansiella tillgångar, nivå 3	Moderbolaget	Koncernen
	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Ingående balans	0	34 380
Inköp	1 810	1 810
Vinster och förluster som redovisas i resultatet	-20	733
Utgående balans	1 790	36 923

Känslighetsanalys för finansiella tillgångar, nivå 3	Moderbolaget	Koncernen
Vid värdenedgång om 10%:	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Påverkan på resultat före skatt	179	3 692
Påverkan på eget kapital efter skatt	140	2 880

Värdering av tillgångar på nivå 3:

För LF Secondary PE Investments S.A. (35,1 mkr) samt för SEB Private Equity Opportunity IV ICI (1,8 mkr), värderas enligt substansvärdet vilket i sin tur beräknas enligt följande:

Förvaltarnas senast rapporterade NAV för respektive fond (de europiska förvaltarna använder sig av fair value enligt IPEV Valuation Guidelines och de amerikanska förvaltarna använder sig av US GAAP där fair value definieras i ASC Topic 820) justerat för efterföljande kassaflöden från LF Secondary PE Investments S.A. till fonderna respektive utbetalningar från fonderna till LF Secondary PE Investments S.A. De parametrar som påverkar om värdet på aktierna ökar/minskar i LF Secondary PE Investments S.A. är dels, avseende underliggande innehav i bolag som använder diskonterad kassaflödesmodell för värdering av bolaget, om framtida vinstmarginaler förändras eller om räntan som används för diskontering förändras. I underliggande innehav av bolag som använder en multipelvärdering så påverkas värdet av förändringar i de multiplar som används men även av förändringar i de underliggande faktorerna i jämförbara bolag. Utöver detta så påverkas aktiekursen i LF Secondary PE Investments S.A. av förändringar i valutakursen på USD och Euro.

NOT 23 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING**Koncernen/Moderbolaget**

	2017	2016
Fordringar hos försäkringstagare	59 715	55 660
Fordringar hos försäkringsföretag	11 727	8 921
Summa fordringar avseende direkt försäkring	71 442	64 581

NOT 24 MATERIELLA TILLGÅNGAR OCH VARULAGER**Koncernen/moderbolaget****Inventarier**

Anskaffningsvärde	2017	2016
Ingående balans	17 643	17 253
Förvärv	414	828
Avyttringar och utrangeringar	0	-438
Utgående balans 31 december	18 057	17 643
Avskrivningar		
Ingående balans	-15 928	-15 901
Årets avskrivningar enligt plan	-461	-465
Avyttringar och utrangeringar	0	438
Utgående balans 31 december	-16 389	-15 928
Planenligt restvärde	1 668	1 715
Lager av skadeförebyggande produkter	173	77
Redovisade värden	1 841	1 792

NOT 25 LIKVIDA MEDEL

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Kassa och bank	64 952	206 050	60 331	201 429
Summa likvida medel	64 952	206 050	60 331	201 429

NOT 26 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Koncernen/Moderbolaget	2017	2016
Ingående balans	11 514	11 812
Årets aktivering	11 948	11 514
Årets avskrivning	-11 514	-11 812
Utgående balans	11 948	11 514

NOT 27 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Förutbetalda kostnader	2 454	2 670	2 454	2 670
Upplupna intäkter	26 030	21 758	26 030	21 758
Summa övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	28 484	24 428	28 484	24 428

NOT 28 EGET KAPITAL**Bundet eget kapital***Reservfond*

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Uppskrivningsfond

Posten omfattar belopp, som satts av till en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap 1-2 §§ ÅRFL.

Fritt eget kapital*Balanserade vinstmedel*

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondsavsättning och efter att eventuell återbäring lämnats.

Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital.

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

NOT 29 OBESKATTADE RESERVER

Moderbolaget	2017	2016
Säkerhetsreserv	207 519	206 041
Utgjenningsfond	24 847	24 847
<i>Akkumulerade överavskrivningar</i>		
Ingående balans 1 januari	282	155
Årets över/underavskrivningar	14	127
Utgående balans 31 december	296	282
Summa obeskattade reserver	232 662	231 170

NOT 30 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVADRÖJANDE RISKER

Koncernen/Moderbolaget	Brutto	2017 Åter- försäkrars andel	Netto	Brutto	2016 Åter- försäkrars andel	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans 1 januari	108 209	0	108 209	103 906	0	103 906
Premieinkomst	245 981	-25 438	220 543	235 077	-23 607	211 470
Intjänade premier under perioden	-240 315	25 438	-214 877	-230 774	23 607	-207 167
Utgående balans 31 december	113 875	0	113 875	108 209	0	108 209

Bolaget har inte gjort någon avsättning för kvadröjande risker.

NOT 31 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR**Koncernen/Moderbolaget**

	Brutto	2017 Åter- försäkrares andel	Netto	Brutto	2016 Åter- försäkrares andel	Netto
Avsättning för oreglerade skador						
IB Rapporterade skador	187 905	-38 928	148 977	182 796	-44 327	138 469
IB Inträffade, ännu ej rapporterade skador (IBNR)	233 169	-67 360	165 809	195 905	-67 614	128 291
IB Avsättning för skaderegleringskostnader	12 828	0	12 828	11 607	0	11 607
Ingående balans	433 902	-106 288	327 614	390 308	-111 941	278 367
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	125 144	-7 876	117 268	156 254	-15 074	141 180
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder	-89 228	-5 324	-94 552	-104 208	11 810	-92 398
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-18 169	952	-17 217	-9 673	8 917	-756
Förändring i avsättning för skadereglering	926	0	926	1 221	0	1 221
Effekt av beståndsöverlåtelse						
Olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna redovisat i balansräkningen	1 757	0	1 757			
Utgående balans	454 332	-118 536	335 796	433 902	-106 288	327 614
UB Rapporterade skador	189 495	-42 410	147 085	187 905	-38 928	148 977
UB Inträffade, ännu ej rapporterade skador (IBNR)	250 941	-76 126	174 815	233 169	-67 360	165 809
UB Avsättning för skaderegleringskostnader	13 896	0	13 896	12 828	0	12 828

Räntesats för diskontering av försäkringstekniska avsättningar

För skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagna för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,20 %. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,40 %, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 0,60 %, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

NOT 32 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE**Koncernen/Moderbolaget****Pensionsförpliktelser**

Bolaget har enligt kollektivavtal haft ett pensionslöfte till delar av personalen (födda 1955 och tidigare) om möjlighet till förtida pension mellan 62 och 65 år. Bolaget har med underlag av personalstatistik och tidigare nyttjandegrad beräknat skulden till 0,0 (2,6) Mkr inklusive löneskatt. Avsättningen är inte tryggad enligt Tryggandelagen. Då ingen av den kvarvarande personalen uppfyller kraven för denna förmån är skulden satt till 0.

	2017	2016
Ingående balans	2 598	4 472
Betalningar till pensionsinstitut	-2 296	-1 467
Årets avsättning/upplösning	-302	-407
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	0	2 598

NOT 33 SKULDER AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING**Koncernen/Moderbolaget**

	2017	2016
Skulder till försäkringstagare	25 123	24 425
Skulder till försäkringsföretag	7 410	11 078
Summa skulder avseende direkt försäkring	32 533	35 503

NOT 34 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Leverantörsskulder	4 936	3 045	4 936	3 045
Övriga skulder	2 705	2 638	2 705	2 638
Summa övriga skulder	7 641	5 683	7 641	5 683

NOT 35 ÖVRIGA UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Provisioner	482	1 041	482	1 041
Semesterlöneskuld	2 684	2 716	2 684	2 716
Sociala kostnader	2 105	2 185	2 105	2 185
Övrigt	396	292	396	292
Summa	5 667	6 234	5 667	6 234

NOT 36 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER**Koncernen**

Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		2 326	2 326
Aktier och andelar i intresseföretag		2 752	2 752
Aktier och andelar	321 720	402 218	723 938
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	33 196	481 042	514 238
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	200		200
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
Oreglerade skador	6 859	111 677	118 536
Kundfordringar	59 715		59 715
Övriga fordringar avseende direkt försäkring	11 727		11 727
Fordringar avseende återförsäkring	7 709		7 709
Övriga fordringar	7 261		7 261
Rörelsefastigheter		53 850	53 850
Övriga materiella tillgångar och varulager	173	1 668	1 841
Likvida medel	64 952		64 952
Aktuell skattefordran	10 895		10 895
Upplupna ränteintäkter och förutbetalda hyreskostnader	619		619
Förutbetalda anskaffningskostnader	11 948		11 948
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	28 484		28 484
Summa tillgångar	565 458	1 055 533	1 620 991

Skulder

Ej intjänade premier och kvardröjande risker	113 875		113 875
Oreglerade skador	69 762	384 570	454 332
Återbäring och rabatter	70 000		70 000
Uppskjuten skatteskuld	21 232	89 110	110 342
Skulder avseende direkt försäkring	32 533		32 533
Skulder avseende återförsäkring	11 810		11 810
Övriga skulder	7 641		7 641
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 667		5 667
Summa skulder	332 520	473 680	806 200

NOT 36 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER FORTS.**Moderbolaget**

Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		2 326	2 326
Byggnader och mark		53 850	53 850
Aktier och andelar i koncernföretag		194 590	194 590
Aktier och andelar i intresseföretag		2 752	2 752
Aktier och andelar	321 720	212 249	533 969
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	33 196	481 042	514 238
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	200		200
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
Oreglerade skador	6 859	111 677	118 536
Fordringar avseende direkt försäkring	71 442		71 442
Fordringar avseende återförsäkring	7 709		7 709
Övriga fordringar	7 261		7 261
Materiella tillgångar och varulager	173	1 668	1 841
Likvida medel	60 331		60 331
Aktuell skattefordran	10 895		10 895
Upplupna ränte- och hyresintäkter	619		619
Förutbetalda anskaffningskostnader	11 948		11 948
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	28 484		28 484
Summa tillgångar	560 837	1 060 154	1 620 991
Skulder			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	113 875		113 875
Oreglerade skador	69 762	384 570	454 332
Återbäring och rabatter	70 000		70 000
Uppskjuten skatteskuld	21 232	37 925	59 157
Skulder avseende direkt försäkring	32 533		32 533
Skulder avseende återförsäkring	11 810		11 810
Övriga skulder	7 641		7 641
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 667		5 667
Summa skulder	332 520	422 495	755 015

NOT 37 STÄLLDA SÄKERHETER/EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Koncernen/Moderbolaget	2017	2016
För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar*	1 408 114	1 303 733
Övriga ställda panter och säkerheter	Inga	Inga

* I enlighet med 6 kap. 11§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som använts för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

	2017	2016
Övriga eventualförpliktelser	0	0
Summa:	0	0

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank ingår att bolaget ska stå för minst 80 % av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som Länsförsäkringar Gotland förmedlat. Detta sker genom avräkning från de provisionsersättningar bolaget erhåller enligt den ersättningsmodell som avtalats med Länsförsäkringar Bank.

Ersättningar som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är förenade med ett annullationsansvar. Detta innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldigt om en kund slutar betala sina premier. Risker är begränsad bl a därför att ansvaret endast är treårigt och löper ut 2018. Ersättningsarna uppgick 2017 till 3,9 (3,0) Mkr.

Trafikförsäkringsföreningen

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av Trafikförsäkringens stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig otillräckliga.

Av not 7 framgår att Länsförsäkringar Gotlands andel av nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen 2017 uppgick till ca 1,0 (1,7) mkr. Detta motsvarar ca 0,4 (0,6) % av det totala nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen.

NOT 38 NÄRSTÅENDE**Närståenderelationer**

Moderbolaget har en närstående relation med sitt dotterbolag, se not 18. Inga transaktioner har förekommit under året. Moderbolaget har inga fordringar/skulder på dotterbolaget.

Länsförsäkringsgruppen

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar.

Som närstående räknar Länsförsäkringar Gotland, förutom det egna dotterbolaget, även övriga bolag inom länsförsäkringsgruppen.

Inom länsförsäkringsgruppen förekommer transaktioner mellan närstående av såväl engångskaraktär som av löpande karaktär. Till transaktion av engångskaraktär hör köp och försäljning av tillgångar och liknande transaktioner. Dessa är normalt av begränsad omfattning. Till transaktioner av löpande karaktär hör tjänster som tillhandahålls av Länsförsäkringar AB gentemot länsförsäkringsbolag avseende utförandet av utvecklingsprojekt och service.

Prissättningen för affärsverksamheten är gjord på marknadsmässiga villkor. Prissättning för serviceverksamhet inom länsförsäkringsgruppen baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnaderna rättvist inom länsförsäkringsgruppen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel.

Närståendetransaktioner 2017

Under 2017 har bolaget haft transaktioner med Länsförsäkringar AB och dess koncernbolag. Dels utgörs dessa transaktioner av kostnader för gemensam service och gemensam utveckling och dels av provisionersättning avseende försäljning och kundvård för den av Länsförsäkringar Gotland förmedlade affären, vilket framgår av not 14. Utöver detta har även transaktioner skett vilka syftar till att reglera den interna och externa återförsäkringsaffären. Länsförsäkringar Gotland har även under året betalt provision till Länsförsäkringar Mäklarservice avseende den mäklade försäljningen.

Närstående nyckelpersoner

Till närstående nyckelpersoner räknas styrelseledamöter och ledande befattningshavare i Länsförsäkringar Gotland och dess dotterbolag samt nära familjemedlemmar till dessa. Ersättning till närstående nyckelpersoner framgår av not 39.

NOT 39 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Koncernen/Moderbolaget	Koncernen		Moderbolaget	
Kostnader för ersättningar till anställda	2017	2016	2017	2016
Löner och ersättningar mm	35 572	34 270	35 572	33 291
Pensionskostnader	8 798	7 881	8 798	7 855
Sociala avgifter	11 574	11 089	11 574	10 782
Summa	55 944	53 240	55 944	51 928

Medelantalet anställda	2017			2016		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Moderbolaget	36,5	34,4	70,9	35,0	31,9	66,9
Dotterbolag	0,0	0,0	0,0	1,3	1,3	2,6
Koncernen totalt	36,5	34,4	70,9	36,3	33,2	69,5

I moderbolaget är 1,9 (1,9) fastighetsanställda. Övriga anställda är kontorstjänstemän.

Könsfördelning i företagsledningen

Koncernen/Moderbolaget	2017			2016		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Styrelsen inkl vd	4	5	9	4	5	9
Övriga ledande befattningshavare	4	1	5	2	1	3
Totalt	8	6	14	6	6	12

Löner, andra ersättningar samt sociala kostnader

	2017		2016	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Totalt moderbolaget (varav pensionskostnader) ¹⁾	37 075	20 372 8 798	34 550	18 637 7 855
Totalt koncernen (varav pensionskostnader) ¹⁾	37 075	20 372 8 798	35 529	19 336 7 881

¹⁾ Av pensionskostnader avser 714 tkr (723) gruppen styrelse och vd.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter med flera och övriga anställda

Moderbolaget	2017		2016	
	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d
Styrelse och verkställande direktör	3 206	0	2 866	0
Kontorstjänstemän	27 994	414	27 113	854
Fälttjänstemän	3 655	57	2 680	78
Övriga anställda	717	11	632	18
Ombud	1 503	0	1 259	0
Summa	37 075	482	34 550	950

Styrelsen beslutade om resultatdelning till personalen 2017 som uppgår till 482 tkr (950) exkl. sociala kostnader.

Koncernen	2017		2016	
	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d
Styrelse och verkställande direktör	3 206	0	2 866	0
Kontorstjänstemän	27 994	414	27 113	842
Fälttjänstemän	3 655	57	2 680	78
Övriga anställda	717	11	1 611	30
Ombud	1 503	0	1 259	0
Summa	37 075	482	35 529	950

Löner och andra ersättningar till ledande befattningshavare 2017

Koncernen/Moderbolaget	Grundlön/ styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa 2017
Styrelsens ordförande Eva Wetterdal	315	0	0	0	315
Styrelsens vice ordförande Anders Hägg	179	0	0	0	179
Styrelseledamot Stefan Svensson	129	0	0	0	129
Styrelseledamot Karin Farinder	118	0	0	0	118
Styrelseledamot Lena Lindberg	118	0	0	0	118
Styrelseledamot Henrik Ringbom	118	0	0	0	118
Styrelseledamot Gunnar Jonasson	129	0	0	0	129
Verkställande direktör, Mariette Nicander	2 101	0	51	714	2 866
Andra ledande befattningshavare	3 960	0	76	1 411	5 447
Totalt	7 167	0	127	2 125	9 419

Löner och andra ersättningar till ledande befattningshavare 2016

Koncernen/Moderbolaget	Grundlön/ styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa 2016
Styrelsens ordförande Eva Wetterdal	257	0	0	0	257
Styrelsens vice ordförande Anders Hägg	130	0	0	0	130
Styrelseledamot Stefan Svensson	111	0	0	0	111
Styrelseledamot Karin Farinder	95	0	0	0	95
Styrelseledamot Peter Lindvall (avgick 2016)	22	0	0	0	22
Styrelseledamot Lena Lindberg	95	0	0	0	95
Styrelseledamot Henrik Ringbom	95	0	0	0	95
Styrelseledamot Gunnar Jonasson (nyvald 2016)	79	0	0	0	79
Verkställande direktör, Mariette Nicander	1 982	0	51	723	2 756
Andra ledande befattningshavare	2 560	46	63	2 111	4 780
Totalt	5 426	46	114	2 834	8 420

Övriga förmåner avser tjänstebil, lunch och ränteförmån. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat.

Till styrelsen lämnas arvode enligt bolagsstämmans beslut. Styrelsearvode lämnas inte till personer anställda i bolaget. Ersättningen till verkställande direktör och ledande befattningshavare består av fast lön, övriga förmåner samt pension. Rörlig ersättning avser för verksamhetsåret kostnadsförd resultatdelning.

Inga ersättningar har lämnats till styrelseledamöter i dotterbolag.

Pensioner

Pensionsålder för verkställande direktören är 65 år. Pensionen är tryggt genom försäkring. För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år och följer gällande pensionsavtal mellan FAO och FTF. Av pensionskostnaden 2016 för andra ledande befattningshavare avsåg 964 tkr engångsersättning i samband med pensionsavgång.

Avgångsvederlag

Mellan bolaget och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid av sex månader. Vid uppsägning från bolagets sida har vd ett avgångsvederlag på 18 månadslöner.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör beslutas av styrelsen. Ersättning till vd och andra ledande befattningshavare bereds av ett ersättningsutskott som utsetts av styrelsen. Styrelsen informeras om ersättningen till ledande befattningshavare.

Ersättningar till anställda och personer i ledande position

Bolaget tillämpar principer för ersättningar som innebär att man kan identifiera, mäta, styra och internt rapportera de risker som dess verksamhet är förknippad med. Bolaget har en ersättningsmodell som är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering. Utgångspunkten är att ersättningar och anställningsvillkor inte får uppmuntra till överdrivet risktagande men möjliggör att anställda och personer till ledande befattningar kan rekryteras och behållas. Separat redogörelse om ersättningar enligt Finansinspektionens allmänna råd finns tillgänglig på bolagets hemsida www.lfgotland.se

NOT 40 ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR TILL REVISORER**Koncernen/Moderbolaget**

	2017	2016
KPMG AB		
Revisionsuppdrag	421	468
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	0

Med revisionsuppdrag avses granskning av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlats av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

NOT 41 KLASSANALYS

Moderbolaget	Försäkringsklasser								
	Totalt 2017	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon, övriga klasser	Brand och annan egen-domsskada	Motorfordon, ansvar mot tredje man	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst, brutto	245 981	20 277	52 010	101 522	37 177	6 076	8 550	225 612	20 369
Premieintäkt, brutto	240 315	19 010	50 627	99 271	36 800	5 944	8 354	220 005	20 310
Försäkringsersättning, brutto	-128 073	-14 049	-21 473	-39 965	-25 327	-4 403	-3 197	-108 413	-19 660
Driftskostnader, brutto	-40 139	-4 622	-5 316	-21 842	-5 049	-1 288	-1 882	-40 000	-139
Resultat av avgiven återförsäkring	-18 708	-1 561	-7 379	-12 092	2 447	-50	-74	-18 708	0
Skadeprocent, brutto (%)	53,3%	73,9%	42,4%	40,3%	68,8%	74,1%	38,3%	49,3%	96,8%

	Försäkringsklasser								
	Totalt 2016	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon, övriga klasser	Brand och annan egen-domsskada	Motorfordon, ansvar mot tredje man	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst, brutto	235 077	16 162	48 253	102 351	36 043	5 146	8 179	216 134	18 943
Premieintäkt, brutto	230 774	15 687	46 913	100 347	35 435	5 056	8 013	211 451	19 324
Försäkringsersättning, brutto	-166 429	-17 707	-40 990	-42 668	-34 199	-1 477	-2 014	-139 056	-27 373
Driftskostnader, brutto	-38 986	-4 118	-5 033	-21 521	-5 432	-982	-1 775	-38 861	-124
Resultat av avgiven återförsäkring	-17 632	-1 437	9 003	-22 335	-2 520	-137	-205	-17 632	0
Skadeprocent, brutto (%)	72,1%	112,9%	87,4%	42,5%	96,5%	29,2%	25,1%	65,8%	141,7%

Visby den 19 mars 2018

Eva Wetterdal
Ordförande

Stefan Svensson

Anders Hägg

Karin Farinder

Henrik Ringbom

Gunnar Jonasson

Lena Lindberg

Kristina Olsson
Personalrepresentant

Mariette Nicander
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 19 mars 2018
KPMG AB

Gunilla Wernelind
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Gotland, org. nr 534000-6369

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Gotland för år 2017.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Mina uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på min bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt min professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i mitt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men jag gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Försäkringstekniska avsättningar

Se redovisningsprinciper i not 1 och andra relaterade upplysningar om Försäkringsteknisk avsättning i not 2 samt i not 31 för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Koncernens/moderbolagets avsättning för oreglerade skador inom försäkringstekniska avsättning uppgår till 454 MSEK per 31 december 2017.

Detta är ett område som innefattar betydande bedömningar avseende osäkra framtida utfall, främst avseende tidpunkt och storlek för inträffade skador som ska regleras till försäkringstagare.

Bolaget använder etablerade aktuariella värderingsmodeller för beräkningarna av den försäkringstekniska avsättningen.

Modellernas komplexitet ger dock upphov till risk för fel på grund av otillräcklig/ofullständig data eller felaktig utformning eller tillämpning av modellerna.

Ekonomiska antaganden som diskonteringsränta, samt aktuariella antaganden rörande skademönster, avvecklingstid, sjuklighet samt dödlighet (livräntereserven) är exempel på viktiga indata som används för att uppskatta dessa avsättningar.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har bedömt de aktuariella antaganden i reserveringsmetoderna genom att jämföra värderingsantagandena med bolagets egna utredningar, myndighetskrav och branschsiffror.

Vi har stickprovsvis testat kontroller i företagsledningens process för bl a extrahering av data som input till de aktuariella beräkningarna.

Vi har använt våra interna specialister på aktuariella frågor för att utmana de metoder och antaganden som använts vid prognostisering av kassaflöden och värderingen av avsättningen. Vidare har vi via kontrollberäkningar verifierat att avsättningen är rimlig jämfört med de förväntade avtalsenliga förpliktelseerna.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i de underliggande fakta och omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå företagsledningens bedömningar.

Värdering av finansiella instrument klassificerade som nivå 2 och 3

Se redovisningsprinciper i not 1 och andra relaterade upplysningar om finansiella instrument i not 2 och not 22 i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Koncernen har finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde och som klassificeras i nivå 2 och 3 enligt IFRS värderingshierarki. Koncernen har finansiella tillgångar i nivå 2 om 365 MSEK och finansiella tillgångar i nivå 3 om 37 MSEK.

Värderingen av finansiella tillgångar som klassificeras i nivå 2 enligt IFRS värderingshierarki bygger på observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Eftersom representativa transaktioner för de

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har testat nyckelkontroller i värderingsprocessen, innefattande företagsledningens fastställande och godkännande av antaganden och metoder som använts i modellbaserade beräkningar, kontroller av kvalitet i data, förändringshantering avseende interna värderingsmodeller samt företagsledningens genomgång av värderingar utförda av externa specialister.

aktuella tillgångarna endast finns i begränsad omfattning är det uppskattade värdet på tillgångarna svårbedömt.

Värderingen av finansiella tillgångar som klassificeras i nivå 3 enligt IFRS värderingshierarki innefattar betydande bedömningar av företagsledningen, eftersom de värderas baserat på indata som ej är observerbara av externa parter.

Bolagets tillgångar enligt ovan, utgörs av aktier och andelar samt obligationer, fastigheter och andra värdepapper.

Vi har bedömt metoderna i värderingsmodellerna mot branschpraxis och värderingsriktlinjer.

Vi har jämfört använda antaganden med lämpliga referensvärden och priskällor samt undersökt betydande avvikelser.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i de underliggande fakta och omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå företagsledningens bedömningar samt av tillämpade metoder.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information. Annan information utgörs av avsnittet VD ord.

Mitt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande

avseende koncernredovisningen. Jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Jag är ensam ansvarig för mina uttalanden.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Jag måste också förse styrelsen med ett uttalande om att jag har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka mitt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer jag vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Jag beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Gotland för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer

att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Gunilla Wernelind, Box 382, 101 27, Stockholm, utsågs till Länsförsäkringar Gotlands revisor av bolagsstämman den 21 april 2017. KPMG AB eller revisorer verksamma vid KPMG AB har varit bolagets revisor sedan 2002.

Stockholm den 19 mars 2018

Gunilla Wernelind
Auktoriserad revisor

Företagsledning, styrelse och fullmäktige

Företagsledning

Från vänster: Mariette Nicander (verkställande direktör), Mikael Swenson (bankchef), Martin Sjöli (skadeförordnande), Sandra Nährstrand (HR-specialist), Martin Becker (försäkringschef) och Magnus Nilsson (ekonomisef).

Styrelse

Stående från vänster: Kristina Olsson (personalrepresentant FTF), Henrik Ringbom, Karin Farinder, Mariette Nicander (vd), Anders Hägg och Lena Lindberg. Sittande från vänster: Gunnar Jonasson och Eva Wetterdal.

Styrelsen representerar hela Gotland och är vald av fullmäktige som i sin tur är föreslagna av våra försäkringstagare.

Styrelsens ledamöter har ett ansvarsfullt och viktigt uppdrag. Det är styrelsen som visar vägen och fattar de viktiga besluten om bolagets verksamhet och framtid.

Fullmäktige

Distrikt 1 Norr

Anna-Karin Persson Bergius, Follingbo
Bo Harstäde, Dalhem
Ella Wahlgren, Västerhejde
Frans Brozén, Fårö
Göte Hansson, Boge
John Glifberg, Endre
Katarina Pettersson, Vall
Katarina Ekelund, Sjölsö
Lisa Blochmann, Fårö
Mats-Ola Jespersion, Västerhejde
Wolfgang Weiser, Anga

Distrikt 2 Visby

Björn Kopf, Visby
Cecilia Bjugård, Visby
Crister Karlén, Visby
Fredrik Andersson, Visby
Johan Stengård, Visby
Martina Ravn, Visby
Richard Löwenborg, Visby
Robin Malmqvist, Visby
Stefan Gardell, Visby
Ulrika Jernberg, Visby
Åsa M Nilsson, Visby

Distrikt 3 Söder

Anna Bäckstäde, Atlingbo
Bo Kristiansson, Fardhem
Caroline Nygren, Linde
Curt Niklasson, Näs
Eva Lerman, Sanda
Eva-Pia Mattsson, Näs
Ninni Kolmodin, Ljugarn
Stellan Bolin, Eskelhem
Tomas Björkqvist, Väte
Ulf Jacobsson, Burs
Örjan Sutare, Stånga

Ordlista

ALLMÄNT

Affär för egen räkning, f.e.r

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är, till skillnad från vid mottagen återförsäkring, direkt ansvarigt gentemot försäkringstagarna.

Kombinerad försäkring

All egendomsförsäkring exklusive motorfordonsförsäkring.

Mottagen återförsäkring

Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna, helt eller delvis, hos andra bolag. Man talar här om avgiven återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

TERMER I RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING, KASSAFLÖDES- OCH RESULTATANALYS

Avsättning för ej intjänade premier

En skuldpost, som i princip motsvarar den del av premieinkomsten, som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hin- ner av olika skäl (tidskrävande utredningar mm) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringsersättningar.

Avsättning för återbäring

Reserv för återbäring, som tilldelats kunderna, men vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

Avvecklingsresultat

I årsbokslutet reserveras medel, för skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång, i Avsättning för oreglerade skador. Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slut-

reglering kan ligga flera år framåt i tiden.

Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en avvecklingsvinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Diskonterad reserv

Diskontering innebär att reserven beräknas som framtida utbetalningar med avdrag för förväntad framtida avkastning på reserven.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration. Kostnader för skadebehandling inkluderas i Försäkringsersättningar.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus Avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus Avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

Försäkringstekniska avsättningar

Sammanfattade benämningar på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring. Avsättning för ej intjänade premier motsvarar i princip den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten/processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Den immateriella tillgången ska vara identifierbar och förväntas ge framtida ekonomiska fördelar.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen beskriver förändringen i de likvida tillgångarna under räkenskapsperioden. Kassaflödesanalysen uppdelas i kassaflöde från löpande verksamhet, investeringar och finansiering.

Kvardröjande risker

Om Avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftkostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Premieinkomst

Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året, fordringar avseende pågående försäkringsavtal samt förskottsbetalda premier med förfallodag under det aktuella året.

Premieintäkter

Avser den premieinkomst som avser räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsåret slut har bolaget således erhållit

premier som till större eller mindre del avser närmast följande år.

Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpost: Avsättning för ej intjänade premier (utgående premiereserv). Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året (ingående premiereserv). Se även kvardröjande risker nedan.

Premieintäkten för året består av följande poster; Avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus Premieinkomst under året minus Avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Uppskjuten skatt

Skatteskuld på orealiserade vinster, på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter, samt på andra temporära skillnader.

ÖVRIGA TERMER OCH NYCKELTAL

Direktavkastningsprocent

Nettot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och över-/underskott på egna fastigheter i procent av tillgångarnas utgående marknadsvärden inklusive upplupen ränta plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsen under året uppkomna kassaflödesnetto.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas består av eget kapital och öppet redovisade övervärden (netto) i tillgångar, exklusive värdet av immateriella tillgångar samt skillnaden mellan odiskonterade och diskonterade avsättningar för oreglerade skador.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning. Uttrycks i procent och används inom skadeförsäkring.

Konsolideringskapital

Sammanfattande benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver, uppskjuten skatt samt övervärden i dotterföretag.

Skadeprocent, direkt försäkring

Försäkringsersättningarna i direkt försäkring dividerade med premieintäkterna i direkt försäkring.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på lägsta nivå på kapitalbasen, som tillåts enligt gällande lagstiftning. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är den högsta av de två beräknade värdena.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar under året i relation till under året genomsnittligt förvaltad kapital, dvs. ingående marknadsvärde plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsen under året uppkomna kassaflödesnetto.

Totalkostnadsprocent, direkt försäkring

Summan av försäkringsersättningar och driftkostnader i direkt försäkring dividerad med premieintäkten i direkt försäkring.

